

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LESNA SLOVENJ GRADEC — GOZDARSTVO IN LESNA INDUSTRIJA R. O

LETO XVIII — ŠTEVILKA 3

MAREC 1985

POŠTINA PLAČANA

1000000 m³ ivernih plošč

V tovarni ivernih plošč Otiški vrh so v petek, 25. 1. 1985 ob 8.30 dosegli pomemben delovni dosežek. V enajstipolletnem obratovanju so uspeli izdelati prvi v Jugoslaviji 1.000.000 m³ ivernih plošč.

Tovarna ivernih plošč že od vsega začetka, od leta 1973, ko je pričela obratovati, izdeluje troslojne iverne plošče. Od leta 1975 obratuje v štirih izmenah in povečali so kapaciteto od planiranih 70.000 m³ na 90.000 m³.

Od pričetka pa do 25. 1. 1985 so izdelali po letih:

leto	m ³ ivernih plošč
1973	30.784
1974	66.055
1975	80.374
1976	87.000
1977	84.357
1978	93.259
1979	98.336
1980	101.528
1981	85.231
1982	88.904
1983	86.930
1984	92.741
do 25. 1. 1985	4.501

Za teh 1.000.000 m³ smo porabili:

lesne surovine	1.552.924 m ³
lepila	99.550.000 kg
mazuta	73.230.000 kg
električne energije	181.000.000 kWh

Proizvodnja narašča od leta 1974 naprej do leta 1980. V letu 1980 pa

je bila proizvodnja največja, najnižjo proizvodnjo pa beležijo v letu 1982, kar je že posledica iztrošenosti strojev in opreme.

Proizvodnja zopet narašča v letu 1984, ko so izvedli prvo večjo obnovo na stiskalnici in na kurišču kotlarne, tako da so začeli kuriti odpadlo iverje, prah in lesne odpadke (lubje) in s tem znižali porabo mazuta. Za letošnje leto planirajo izgradnjo novega sušilnika, postavitev predbrusilke za brušenje ivernih plošč in modernizacijo lepilne linije.

Za primerjavo nekaj podatkov:

v slovenski proizvodnji je delež tovarne ivernih plošč 25 %, v jugoslovanskem merilu pa okrog 9 %. V Jugoslaviji so kapacitete izkoriščene od 60 do 110 %. TIP Otiški vrh pa

že od leta 1974 beleži izkoriščenost kapacitet 110 %.

Trenutno je edina tovarna v Jugoslaviji, ki že dalj časa uspešno proizvaja voodoodporne iverne plošče, izdelane z modificiranim melaminskim lepilom. V obdobju obratovanja so pospeševali razvoj. Ob desetletnici tovarne so zaključili študijo in proizvedli prve uspešne m³ ivernih plošč, ki so odporne proti glivicam in insektom in so zlasti pomembne za termitska področja. Že v letu 1981/82 so najprej laboratorijsko in nato v proizvodnji proizvedli večje količine plošč z zelo nizko koncentracijo formaldehida, ki jih po nemških normativih uvrščamo v razred E2 in E1. Program ivernih plošč neprestano dopolnjujejo. Raz-

vili so gradbeno ploščo, ki pa se trenutno koristi še v zelo malih količinah. Okoli 45 % proizvodnje oplemenitijo z melaminskimi dekor papirji, od leta 1973 do 1977 na eni liniji. Povpraševanje in raziskave so pokazale, da bo potrebno povečati kapacitete na liniji oplemenitenja. Že v prvi polovici leta 1978 so postavili drugo linijo za oplemenitenje in povečali kapaciteto na 100 %. Kupcu nudijo tudi formatizirane plošče in robno obdelane elemente oplemenitenih ivernih plošč. Skrat-

ka, intenzivno delajo na vseh področjih, od izboljšanja kvalitete do zmanjšanja stroškov, kar je velikokrat vezano na nove naložbe.

V tovarni ivernih plošč je zaposlenih 234 delavcev. Še pred meseci je bil poprečni osebni dohodek nižek in delavci so odhajali. Osebni dohodek se je popravil v zadnjih treh mesecih lanskega leta. Opaziti je večjo motiviranost delavcev za delo, kvaliteta je bila znatno boljša, tudi poraba materialov manjša in nasploh vlada večja demokratičnost

v kolektivu. Tudi politična dejavnost je močno razgibana, skrbijo pa tudi za šport in rekreacijo delavcev.

Cilj je:

- izboljšati kvaliteto,
 - zmanjšati zastoje,
 - povečati kapacitete tako, da bodo prešli na modificirano triizmensko delo,
 - izboljšati pogoje dela in doseči dobre osebne dohodke.
- Cestitamo k uspehu!

UREDNIŠTVO

Gospodarjenje LESNE v letu 1984

Blagovna proizvodnja v gozdarstvu je bila v letu 1984 na planirani višini. Temeljne organizacije gozdarstva so oddale 107.883 m³ ali 101 %, temeljne organizacije kooperantov pa 118.959 m³ ali 99 % letno planiranih količin. V skupnem je gozdarstvo doseglo za 1,2 % nižji obseg blagovne proizvodnje kot v letu 1983. Plan so presegli: TOZD Mislinja za 5 %, TOZD Slovenj Gradec za 1 %, TOK Dravograd za 1 % in TOK Radlje za 8 %. Najnižje realiziran plan je bil v TOK Slovenj Gradec in sicer le z 90 %.

Manipulacija na mehaniziranih skladiščih ni dosežena, saj smo jo izpolnili le 90 %, kar pomeni, da v gozdarstvu nismo dosledno upoštevali oddaje oblovin prek skladišč. Predelava na skladiščih je dosežena s 94 odstotki plana, kar ustreza dinamiki prejema.

Vlaganja v obnovo, nego in varstvo gozdov so izvršena v večjem obsegu, kot je bilo predvideno v letnem planu glede na površine (za 3 %), glede porabe časa pa so v skladu s planom ter ugotavljamo porast produktivnosti za 3 %.

Prevozi gozdnih sortimentov so količinsko za 3 % nižji kot planirani, prav tako pa je nižja poprečna relacija prevoza za 12 %.

Proizvodnja v lesarski dejavnosti je bila za 1,5 % večja kot planirana in 13 % večja kot v letu 1983. Delež primarne predelave (žage, TIP) se je v skupni proizvodnji zmanjšal in sicer iz 46 % v letu 1983 na 42 % v letu 1984. V primarni predelavi (samo žage) smo plan presegli za 3 % (največ v Vuhredu in Mislinji, v Otiškem vrhu in Mušeniku pa plan ni

dosežen), kar pa je še vedno za 1 % nižje kot v letu 1983. To je posledica prilagajanja razreza na žagah potrebam predelovalnih TOZD in rekonstrukcije žage Mušenik.

V TIP Otiški vrh je bila dosežena proizvodnja 2 % nad planom in za 6 % več kot v letu 1983.

TP Pameče je planirano proizvodnjo presegla za 4 %, v primerjavi z letom 1983 pa je proizvedla za 8 % več.

TP Prevalje je prav tako planirano proizvodnjo presegla za 4 %, v primerjavi z letom 1983 pa je proizvedla kar za 9 % več.

TSP Radlje planirane proizvodnje ni dosegla (– 1 %), vendar pa je bila proizvodnja kar za 45 % večja kot leta 1983.

TOZD Nova oprema tudi ni dosegla plana proizvodnje (– 3 %), kljub temu, da je bila proizvodnja znatno nad letom 1983, kar je delno posledica tudi priključitve MIT Dravograd.

Doseganje nadplanske proizvodnje je v glavnem posledica večje produktivnosti, ne pa dodatnega števila zaposlenih. Pri vseh TOZD, razen žage Mušenik in Nove opreme ugotavljamo tudi porast produktivnosti v primerjavi z letom 1983 (največ TSP Radlje-Podvelka in žaga Vuhred). TOZD Nova oprema planirane produktivnosti ni dosegla, prav tako pa je dosežena produktivnost v letu 1984 nižja od leta 1983.

PRODAJA

Celotni prihodek je presegel letni plan za 12 % in je za 72 % večji kot v letu 1983. Absolutne vrednosti so

zaradi inflacije težko primerljive, količinsko pa je prodaja sledila proizvodnji, saj zalog v letu 1984 nismo bistveno povečali. Prav tako je ostala nespremenjena struktura prodaje glede na domači trg, izvoz in interno prodajo v primerjavi z letom 1983. Planske strukture prodaje nismo dosegli, saj smo načrtovali prihodek od izvoza blaga in storitev v višini 9,96 %, dosegli pa ga le s 7,29 %. To je posledica količinsko nedoseženega izvoza, poprečno nedoseženega planskega tečaja dolarja in hitrejši rasti cen na domačem trgu.

POSLOVNI STROŠKI

Poslovni stroški predstavljajo v strukturi celotnega prihodka 77,07 %, kar je manj od planirane strukture za 2,4 % in tudi manj od leta 1983 za 0,4 %. Ker se je delež poslovnih stroškov v strukturi zmanjšal tako proti planu kot proti letu 1983, smo izboljšali tudi ekonomičnost poslovanja.

Po vrstah poslovnih stroškov ugotavljamo porast deleža direktnih stroškov v primerjavi z letom 1983 z 81,7 na 83,4 %, proti planu pa je delež padel od 84,7 % na 83,4 %. Splošni stroški so proti letu 1983 padli od 12,3 % na 12 %, proti planu pa se je njihov delež povečal iz 10,5 na 12 %. Amortizacija pa je padla v deležu tako proti letu 1983 kot proti planu v celoti za 1,4 %.

Tako lahko ugotavljamo, da je izboljšanje ekonomičnosti v primerjavi z letom 1983 predvsem posledica nižje obračunane minimalne amortizacije.

DOHODEK

Dohodek je dosežen 25 % nad planom in 75 % nad preteklim letom. Delež dohodka predstavlja v strukturi celotnega prihodka 22,93 % in je za 2,39 % višji od planiranega in 0,33 % višji od leta 1983.

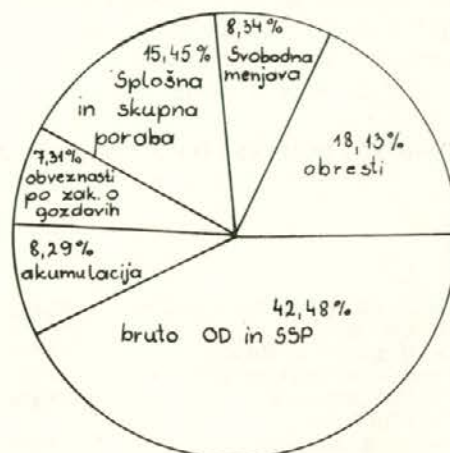
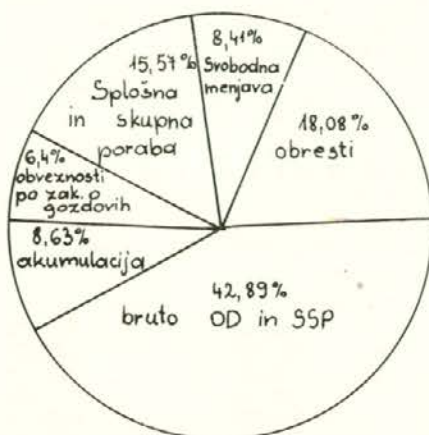
DELITEV DOHODKA

Struktura razporeditve dohodka se je tako proti planu kot proti letu 1983 bistveno menjala. Grafični prikaz te spremembe lepo ponazarja tako v deležu kot v absolutnih zneskih, saj je velikost kroga sorazmerna absolutni vrednosti.

V strukturi dohodka se je znižal delež dogovorjenih in zakonskih obveznosti proti letu 1983 za 2 % in

proti planu za približno 1 %, kar je posledica nadplansko doseženega dohodka, pa tudi akcije za razbremenitev gospodarstva. Delež svobodne menjave v dohodku se iz leta v leto zmanjšuje, delež osebnih dohodkov in sklada skupne porabe pa je tudi nižji kot v letu 1983 za približno 3 % in nekoliko tudi od plana.

Delež obveznosti po zakonu o gozdovih se je povečal tako proti planu kot proti letu 1983, ker je osnova za izračun vrednostne prodaje in porabe gozdnih sortimentov.

Prav tako so v deležu porasle obresti proti letu 1983 skoraj za 2 %, proti planu pa ni bistvenega porasta.

V primerjavi z letom 1983 je najbolj porasel delež akumulacije (v letu 1983 smo imeli v enem TOZD še izgubo), kar za 43 %, v absolutnih zneskih pa je akumulacija 2,5-krat večja kot preteklo leto in 20 % večja od planirane.

FINANCIRANJE OSNOVNIH IN OBRATNIH SREDSTEV TER LIKVIDNOST

Financiranje investicij je potekalo skladno s planom, saj smo v ta namen ustvarili in pridobili 100 % planiranih virov ali 990 milijonov din, porabili pa 99 % teh sredstev ali 908 milijonov din. Na leto 1983 predstavlja to 50 % povečanje. Ugotovimo lahko, da smo v letu 1984 gradili objekte, oz. kupovali opremo pretežno iz lastnih in združenih sredstev — 94 % in le 6 % s krediti.

V strukturi smo porabili 45 % sredstev za naložbe v osnovna sredstva, 18 % za odplačilo kreditov,

15 % za obratna sredstva, 13 % za združevanje v DO in izven DO in za ostalo 9 %.

Skupno smo v letu 1984 vložili v osnovna sredstva 452 milijonov din.

Od tega za naslednje večje naložbe:

	mio din
— gozdne ceste in vlake	79
— transportna in gradbena mehanizacija	42
— telefonski priključki v TOK	17
— rekonstrukcija TIP Otiški vrh	111
— rekonstrukcija žage Mušenik	23
— linija lepljenja TSP Radlje	18

Dinamika porabe investicijskih sredstev je skozi vse leto zaostajala za investicijskimi viri za ca. 100 mio din, kar je ugodno vplivalo na likvidnost in zmanjševalo potrebo po zadolževanju.

Bistveno manj ugodna gibanja pa ugotavljamo na področju financiranja vseh vrst zalog.

Le-te so koncem leta znašale skoraj 2 milijardi din in so bile za 90 % višje kot leta 1983 in za 37 % višje od planiranih. Največji del povečanja zalog je posledica inflacije, saj

se zaloge količinsko niso bistveno povečale. Povečanje zalog smo pokrivali v manjši meri z večjim lastnim poslovnim skladom, ki je na leto 1983 porasel za 50 %, v strukturi vseh virov za obratna sredstva pa je delež tega sklada porasel od 8 na 9 %. Glavnino povečanja zalog smo krili z najemanjem dodatnih kratkoročnih kreditov, ki so proti letu 1983 porasli za 35 %, v strukturi vseh virov obratnih sredstev pa predstavljajo kar 32 %. To pomeni, da se delež kratkoročnih kreditov pri tekočem poslovanju veča in glede na politiko obrestnih mer bolj negativno vpliva na dohodek. Končno lahko ugotovimo, da kljub sorazmerno ugodnim rezultatom poslovanja v letu 1984, nismo uspeli izboljšati strukture virov financiranja prek ustrezne delitve v poslovni sklad, ampak smo ustvarjena sredstva v večji meri porabili za splošno, skupno in osebno porabo. Posledica takšne delitve rezultatov in sočasno poslabšane tržne razmere se izkazujejo v povečanih potrebah po kratkoročnem zadolževanju, kar bo ob tako visokih obrestnih merah še povečalo delež obresti v dohodku in riziko zagotavljanja dnevne likvidnosti.

DEVIZNA PROBLEMATIKA

Planiranih ciljev pri izvozu nismo dosegli, saj je indeks količinskega izvoza dosežen z 91 % letnega plana, od leta 1983 pa je večji za 15 %. Tudi poraba deviz je pod planirano (79 %) in je za 17 % nižja od leta 1983. Kljub navidezno ugodni sliki med izvozom in porabo deviz smo skozi vse leto imeli težave z devizno likvidnostjo in smo sproti porabljali razpoložljiv devizni priliv. Dosegli smo namreč poprečni nižji odstotek koriščenja deviz, kot smo ga

planirali (plan 59 %, doseženo 54 %), kar je skupno z nedoseženim izvozom omejevalo devizno porabo. Pri celotni devizni porabi smo se v letu 1984 obnašali racionalno, na manjšo porabo pa je v največji meri vplivalo reprogramiranje devizne anuitete, ki je zapadla v juniju 1984.

OSEBNI DOHODKI

Osebnih dohodkov in sklad skupne porabe so na leto 1983 v masi porasli za 65 %, nasproti planu pa za 24 %. Akumulacija se je nasproti letu 1983 povečala za 152 %, proti planu pa za 21 %. Iz takega razmerja ugotavljamo, da smo

upoštevali družbeni dogovor o razporejanju dohodka za osebne dohodke in sklad skupne porabe, saj je porast akumulacije znatno nad rastjo bruto osebnih dohodkov in sklada skupne porabe.

Neto osebni dohodki na delavca mesečno so proti letu 1983 porasli za 65 % in znašajo za leto 1984 27.429 din, s čimer smo na nivoju gospodarstva Slovenije. Po podatkih o inflaciji v letu 1984 lahko ocenjujemo, da realni osebni dohodki v LESNI po večjih letih leta 1984 niso padli.

Ob koncu lahko zaključimo, da smo osnovne cilje v letu 1984 dosegli, saj smo povečali produktivnost, nobena temeljna organizacija ni poslovala z izgubo, realni osebni dohodek ni padel in ustvarili smo akumulacijo, ki sicer ne zadošča za vse potrebe, vendar je bistveno večja kot leta 1983 in od plana.

OSNOVNI PODATKI O POSLOVANJU ZA OBDOBJE od 1. 1. — 31. 12. 1984

	dejansko 1983	plan 1984	dejansko 1984	indeks	
				dej. 1984 plan 1984	dej. 1984 dej. 1983
Količ. obseg proizv. v pog. m ³	481.432	537.539	545.536	113,32	101,49
Blagov. gozd. proizv. v m ³	228.834	227.564	226.155	98,83	99,38
Gozd. gojitvene dnine	19.850	19.895	19.815	99,82	99,60
Predelava na skladiščih	37.717	36.250	33.712	89,38	93,00
Celotni prihodek	8.433.439	13.003.556	14.628.018	173,45	112,49
Od tega izvoz			1.067.180	178,68	82,38
% dosež. plan. pr. cen	597.245	1.295.389			
Poslovni stroški	6.163.834	9.831.122	10.758.007	174,53	109,43
Amortizacija	363.953	501.113	517.140	142,09	103,19
Dohodek — ustvarjen	1.905.652	2.671.321	3.352.871	175,94	125,14
Čisti doh. ustv.	954.298	1.313.495	1.681.830	176,24	125,04
Masa BOD	776.868	1.040.351	1.290.161	166,09	124,03
Ostanek za sklade oz. izguba	177.430	273.144	391.669	220,74	143,39
Povpr. por. posl. sredstva	5.518.183	7.357.868	7.978.124	144,58	108,43
Število zap. — iz ur	2.770	2.886	2.919	105,38	101,14
Deto OD/del.	16.638	20.937	27.429	164,86	131,01
Stanje zalog nedovrš. proizv. in got. izdelkov	666.349	828.974	1.303.004	195,54	157,18
Ekonomičnost (CP/porablj. sredstv.)	1,29	1,26	1,30	100,78	103,17
Rentabilnost			0,04	133,33	133,33
(doh./povpr. na posl. sr.)	0,03	0,03	7,29	102,97	73,21
Produktivnost			4.067.432	83,99	79,13
Delež izvoza v CP	7,08	9,96	7.172.378	114,91	91,51
Por. deviz. sredstev v \$	4.842.522	5.140.000			
Izvoz v \$	6.241.830	7.837.990			

Plan 1985

Z letom 1985 vstopamo v zadnje leto srednjeročnega plana 1981—1985. Plan za leto 1985 vsebuje cilje in usmeritve iz smernic za pripravo plana, upošteva naše sedanje prednosti in slabosti ter družbene usmeritve iz resolucij in programa dolgoročne stabilizacije. V vrednostne plane smo vgradili inflacijsko stopnjo 50 %.

S plani TOZD si postavljamo naslednje

TEMELJNE CILJE

— pozitivno poslovanje vseh TOZD s tako akumulacijo, ki bo zagotavljala oblikovanje rezervnih skladov, skladov skupne porabe, 1/7 primanjkljaja obratnih sredstev, pokritje obveznosti iz poslovnega sklada in poslovni sklad za razširitev materialne osnove dela;

— ohranitev realnega osebnega dohodka, ki bo odraz večje produktivnosti, nenehnega realnega zmanjševanja stroškov in kvalitete proizvodov;

— krepitev vloge delovne organizacije z najbolj racionalno samoupravno organiziranostjo, ki bo zagotavljala najboljšo poslovno učinkovitost, stalen in čimbolj skladen razvoj obeh panog, s tem pa ustrezen samoupravni in materialni položaj delavca v gozdarstvu in lesni industriji.

PLAN PROIZVODNJE

Gozdarska dejavnost

V gozdarski dejavnosti izpolnjujemo že od leta 1982 na področju gozdne proizvodnje obveznosti iz srednjeročnega plana za leto 1985, zato je planiran obseg blagovne proizvodnje na višini dosežene v letu 1984. Obseg gozdnogojitvenih vlaganj planiramo po površini za 7 % več kot preteklo leto, po porabi časa pa le za 1 %.

Osnovne usmeritve v gozdarski dejavnosti

— Stalno skrb za ohranjanje kvalitete lesa bomo dosegli z nemotenim pravilom in odvozom gozdnih sortimentov, s pravilno strokovno manipulacijo, krojenjem in lupljenjem gozdnih sortimentov.

— Gozdnogojitvena vlaganja bomo izvajali po gozdnogospodarskih načrtih in detaljih gozdnogojitvenih načrtih po objektih.

— Krepili bomo sodelovanje s kmeti-lastniki gozdov in oblikovali odkupne cene gozdnih sortimentov tako, da bo kmet udeležen z najmanj 60 % prodajne cene. Razvoj kmečkega turizma bomo izvajali po začrtanem programu.

— Skrbeli bomo za najbolj racionalne prevoze gozdnih sortimentov in dosledno upoštevali plansko razporeditev po kupcih.

— Nadalje bomo razvijali proizvodnjo smučarskih in gozdarskih žičnic, na področju gradbeništva pa poenotili organizacijo dela.

Lesarska dejavnost

Letni plan lesarske proizvodnje temelji na možnostih nabave, proizvodnje in prodaje.

Pri žagarski proizvodnji planiramo 120.000 m³ razreza hlodovine, kar je ca. 2000 m³ nad letnim planom. Izkoristek hlodovine je planiran 65 %.

Pri finalnih TOZD planiramo 8 % večjo proizvodnjo, ki je posledica močnega povečanja proizvodnje v TOZD TSP Radlje-Podvelka (28 %). V resnici je načrtovana proizvodnja še večja, ker planimo veliko povečanje izvoza končnih lesnih izdelkov. Izvoz pa zahteva manjše serije različnih dimenzij izdelkov.

Za lesarsko dejavnost planiramo 3 % povečano produktivnost.

Osnovne usmeritve v lesarski dejavnosti so:

— skrb za kvaliteto izdelkov, prilagajanje proizvodnje zahtevam tržišča, izboljšanje lastnosti izdelkov, gospodarnejša in racionalnejša uporaba vseh surovin, materialov in energije;

— usklajevanje operativnih planov proizvodnje z nabavo in prodajo ter s tem zmanjšati zastoje in izboljšati koeficient obračanja;

— organizirati in vzpodbujati inventivno dejavnost in z lastnim znanjem izboljšati uspešnost poslovanja;

— usmerjanje razvojne dejavnosti v razvoj izdelkov višje stopnje predelave in boljše kvalitete.

PLAN NABAVE IN PRODAJE

Osnova plana nabave je plan proizvodnje in iz njega izhajajoča količinska in vrednostna materialna bilanca. Osnovni cilj nabave je nemotena oskrba proizvodnje z ustrezno kvaliteto surovin in materialov po najugodnejših nabavnih pogojih.

Osnova plana prodaje je plan proizvodnje in planirano znižanje zalog gotovih izdelkov (intro okna in vzmernice). Osnovni cilj je kontinuirana prodaja po dogovorjenih prodajnih pogojih.

V letu 1985 bo TOZD Blagovni promet skrbel za doseganje planskega razmerja med neto prodajnimi in nabavnimi cenami.

PLAN IZVOZA IN UVOZA

Za leto 1985 planiramo izvoz za 24 % večji od doseženega v letu 1984. Povečujemo delež izvoza izdelkov višje stopnje predelave in zmanjšujemo delež izvoza žaganega lesa. Planirana dinarska vrednost izvoza predstavlja 9,25 % planiranega celotnega prihodka Lesne, kar je 15 % več kot lani. Izvoz, žal, dohodkovno ni zanimiv, saj planiramo 35 % izpad dohodka na lastno ceno izvoženih izdelkov.

Tudi v letu 1985 bomo koristili devize na nivoju delovne organizacije in bomo za nadomestilo porabe deviz

izvoznikom pokrivali izpad dohodka v višini 90 % dinarske vrednosti porabe deviznih sredstev.

Na osnovi izvoza planiramo 45 % koriščenje deviz. Na podlagi fiksnih deviznih obveznosti ter reprodukcijskih potreb načrtujemo 29 % nižjo porabo deviznih sredstev glede na preteklo leto. Zmanjšana poraba izvira predvsem iz nižjih anuitet in iz nižje planiranega uvoza proizvodnih materialov.

Planirana pokritost uvoza z izvozom je zelo ugodna, saj jo planiramo 2,23, kar je veliko boljše kot leta 1984 (1,76).

PLAN PRIDOBIVANJA PRIHODKA IN RAZPOREDITEV DOHODKA

Planirani celotni prihodek in njegova delitev so posledica količinskega obsega prodaje, planiranih nabavnih in prodajnih cen ter dogovorjene skupne in splošne porabe.

Zaradi primerljivosti podatkov je za plansko delitev celotnega prihodka upoštevan star zakon. Ko bodo že bolj znana določila novega zakona, bomo izdelali delitev po novih osnovah.

Pri pridobivanju prihodka v letošnjem letu razširjamo skupni prihodek še na dodatno verigo, to je pri furniranih podbojih, furniranih vratih, oknih in senčilih za domači trg med finalnimi TOZD in TOZD Blagovni promet.

V celotnem prihodku predstavlja skupni prihodek že 27 %, izvoz 9,25 % in prihodek iz svobodne menjave 2 %. Ostali prihodki predstavljajo prodajo na domačem trgu in znotraj DO. Celotni prihodek je za 53 % večji od doseženega v preteklem letu.

Planski delež poslovnih stroškov v celotnem prihodku je manjši kot preteklo leto (plan 70,76 % v letu 1984 73,5 %), kar je posledica varčevalnih ukrepov, ki so vgrajeni v plan in skrajno racionalnega poslovanja. Delež amortizacije po predpisanih stopnjah se v celotnem prihodku povečuje na račun tečajnih razlik. Iz takega razmerja celotnega prihodka in stroškov izvira za 2,6 % večji delež dohodka (plan 25,5 %, doseženo v letu 1984 — 22,9 %) in boljša ekonomičnost poslovanja za 3 %.

Absolutno in realno večji dohodek smo po planu razporedili na osnovi obstoječih samoupravno dogovorjenih obveznosti in veljavnih zakonskih predpisih.

V plane smo že vgradili kot obveznost nadomestilo za vložena sredstva drugih DO (Slovenijales in Marles) in obveznost po zakonu o gozdovih.

Delež dohodka za svobodno menjavo do DSSP, DS Interno banko in TOZD Blagovni promet (za nabavo in prodajo) se zmanjšuje glede na leto 1984 (v lanskem letu 8,24 %, po planu 7,85 %) kljub temu da se vrednostno povečuje svobodna menjava za 62,4 %. Prihodek iz naslova svobodne menjave bo odvisen od doseženega dohodka proizvodnih TOZD in od realiziranega programa svobodne menjave.

Delež dohodka za davke in prispevke ter obresti se povečuje glede na preteklo leto. Obresti predstavljajo že 18,4 % dohodka, kar je skoraj polovica planiranih osebnih dohodkov cele delovne organizacije, prav tako delež osebnih dohodkov odstopa v primerjavah s sorodnimi podjetji in nam zmanjšuje delež akumulacije.

Pri razporeditvi dohodka na osebne dohodke, sklad skupne porabe in akumulacijo smo upoštevali dogovor o nalogah pri uresničevanju družbene usmeritve o razporejanju dohodka in čistega dohodka, ter samoupravne sporazume dejavnosti. Prvi nivo usklajevanja delitvenih razmerij je po dejavnostih (gozdarstvo, lesarstvo) in

končni na nivoju delovne organizacije. Na tej osnovi je planirana masa bruto osebnih dohodkov za 66,8 % višje od preteklega leta in predstavlja 37,6 % dohodka, akumulacija je planirana za 81,7 % višje in predstavlja 9,6 % delež dohodka. Delež akumulacije v dohodku je še vedno nižji kot v podskupinah dejavnosti, v katere spadajo naši TOZD.

Neto mesečni osebni dohodek na delavca je planiran za 60 % višje od poprečja preteklega leta in znaša 43.855 din.

OSTALI PLANI IN CILJI

Prizadevali si bomo izboljšati delovanje delegatskega sistema, samoupravnega odločanja in medsebojnega urejanja razmerij v združenem delu. Zato bomo izboljšali kvaliteto obveščanja.

Zaradi lažjega obvladovanja cenovnih razmerij med nabavnimi in prodajnimi cenami bomo sprotno računalniško urejevali glede dejanske nabavne cene. Kalkulacije bomo povezali z delovnimi nalogi in stroškovnim knjigovodstvom.

Planirano število zaposlenih je za 2,8 % večje od preteklega leta. Največje povečanje števila zaposlenih je v TOZD Radlje-Podvelka zaradi aktiviranja nove investicije (lepljenih plošč) in večizemskega obratovanja. Porasta zaposlenih (na stanje decembra v obeh delovnih skupnostih ne planiramo, razen za prenos del (računovodstvo, plan, financ in normiranja) iz TOZD Nova oprema.

Pripravniške bomo zaposlovali v glavnem za določen čas in to naše štipendiste, ki bodo končali šolanje (85). V letu 1985 bomo razpisali 134 novih štipendij in to predvsem za proizvodne poklice.

Letos bomo pričeli izvajati enotno politiko, da bi zagotovili vsem delavcem v DO enake možnosti za rekreacijo. Zato bomo združili vse počitniške kapacitete v skupno last DO in pričeli združevati sredstva za modernizacijo in povečanje počitniških kapacitet, da bi tako zagotovili enake možnosti letovanja vsem članom kolektiva Lesne.

POVZETEK PLANA DO LESNA ZA LETO 1985

		% povečanja plan v letu 1985 nasproti letu 1984
1. proizvodnja		enako kot v letu 1984
— gozdarska	225.880 m ³	
— pridobivanje	19.955 dnin	+ 1
— lesnoindustrijska	576.793 pog. m ³	+ 6
skupaj DO		+ 4
2. število zaposlenih	3.002	+ 2,8
3. izvoz — v \$	8.908.643	+ 24
— v dinarjih	2.068.000.000	+ 94
4. razpoložljive devize (45 %) v \$	3.839.226	
5. devizni odlivi v \$	2.893.979	— 29
6. pokritost uvoza z izvozom	2,32	+ 31
7. kategorije celotnega prihodka		
— celotni prihodek	22.413.544.000	+ 53
— v din		
— porabljena sredstva	16.691.512.000	+ 47
od tega amortizacija	832.235.000	+ 60
— dohodek	5.722.029.000	+ 71
— čisti dohodek	2.784.256.000	+ 65
— ostanek za sklade	632.076.000	+ 61
8. kazalci uspešnosti poklovanja		
— fizična produktivnost		+ 2
— dohodek na delavca v din	1.906.072	+ 66
— ekonomičnost	1,34	+ 3
— rentabilnost	0,45	+ 2
— stopnja rentabilnosti	4,35 %	+ 15
— stopnja produktivne splosobnosti	10,93 %	+ 6
— delež akumulacije v dohodku	9,61 %	+ 7
— delež bruto OD in sklada skup. porabe v dohodku	41,58 %	— 2
— delež izvoza v celotnem prihodku	9,25 %	
9. poprečno uporabljena poslovna sredstva	12.641.678.000	+ 58
10. vezana obratna sredstva	5.158.714	+ 76
11. neto OD na delavca mesečno	43.855	+ 60

Sektor za plan in analize

KMETJE TOK SLOVENJ GRADEC SO SPREJELI ZAKLJUČNI RAČUN

Kmetje temeljne organizacije kooperantov Slovenj Gradec so sredi meseca februarja sprejemali zaključni račun in smernice plana za leto 1985.

Plan sečnje so v celoti izvršili, niso pa v celoti dosegli plana blagovne proizvodnje (precejšen porast domače porabe, niso planirali lesa, ki ga dobivajo dediči, nekaj pa je bilo »črne prodaje«).

Gozdnogojitvena dela so bila izvršena po planu (101 %), pa tudi druga dela, kot so gradnja gozdnih cest, mostov, vlak, investicijsko vzdrževanje gozdnih cest in vlak, so bila izvršena.

Glede na rezultate poslovanja v letu 1983 je bil v TOK Slovenj Gradec v letošnjem letu celotni prihodek za 59 % večji, porasli so stroški poslovanja, dohodek je večji za 68 %, čisti dohodek za 75 %. Ostanek čistega dohodka, ki ga ustvarjajo in delijo člani TOK so razdelili:

3.500.000 din za kreditiranje izgradnje kmečkih domov,

4.500.000 din za soudeležbo pri izgradnji telefonskih omrežij na področju Razbora, Sel in Dovž,

1.000.000 din so namenili v rizični sklad za pomoč ob elementarnih nesrečah članov,

1.300.000 din za sklad skupne porabe za članke TOK.

Na vseh zbiorih je bil predlog delitve, ki ga je pripravil zbor delegatov, v celoti sprejet.

Sredstva, razdeljena za splošne potrebe (za stanovanjsko izgradnjo, telefonijo) bodo le delno pokrila potrebe, zato so zbori sprejeli sklep, da bodo denar združevali tako dolgo, dokler ne bodo te stvari zadovoljivo rešene na celotnem področju TOK Slovenj Gradec.

To kaže, da je kljub dokaj neugodnim razmeram med kmeti TOK Slovenj Gradec čut solidarnosti in povezanosti še na visoki ravni. Ida Robnik

Zaključni računi za leto 1984 so za nami

Kaj pa na zborih gozdnih posestnikov menijo posamezniki...?

Kratek povzetek velja za zbor revirja Dobrava, ki je o poslovanju razpravljal dne 19. 2. 1985.

Polnoštevilna udeležba na zboru priča, da smo kmetje res zainteresirani za to, kaj smo v preteklem letu dosegli in kako bomo najbolj smotrno obrnili dinar, ki je bil ustvarjen kot dobiček.

Revirni vodja Albert Mirkac je plan odkazanih m³ za leto 1984 v celoti dosegel. Tudi gozdnogojitvena dela, ki so bila planirana, so bila v celoti izvršena, morda že celo presežena. Vse to pa je razlog vzpodbudnega dela in na koncu doprinos čistega dohodka. Ni ga bilo težko ustvariti, kot kaže, teže ga bo racionalno porazdeliti. Najbolj pereče vprašanje je telefonija na našem področju in postaja ne le samo naš, pač pa že občinski problem. Ljudje si želimo telefon, pripravljeni smo dati vse, ni pa nekoga, ki bi nam dal čisto postavko. Krivde se zvrčajo iz enega na drugega, denar nam požira inflacija, nič bistvenega pa se ne spremeni. Že lansko leto, ko je bil telefon že obljubljen, je obrat za kooperacijo prispeval svojih 3.000.000 din, drogovi pa še vedno, sedaj že tri leta, prazni zrejo v nebo.

Letos smo namenili nova sredstva, ki pa niso mala, saj bi že skoraj lahko govorili o milijardi. Morda bo pa to le koga vzpodbudilo.

Precejšen del sredstev smo namenili tudi kreditiranju gradnje novih ali popravilu starih stanovanjskih hiš. To je bilo večini zelo po volji, saj je področje, kot je revir Dobrava, v precejšnjem razvoju. Mnogo hiš je bilo na novo zgrajenih, precej pa adaptiranih, zato tudi ni čudno, da je bilo v lanskem letu izkoriščeno precej domače porabe lesa, kar nekaj nad 1000 m³.

Vemo, da brez vprašanja cest skoraj ni zbora. Tudi tem smo v letošnjem letu namenili lep delež. Nekaj kilometrov je še v gradnji iz preteklega leta, nekaj naj bi se jih še rekonstruiralo. Za dostop do neizkoriščenih zalog pa bo s skupnimi sovlaganji zgrajenih in razširjenih še nekaj traktorskih vlakov.

Tovariš Škodnik je izjavil, da se čuti nekako zapostavljenega, ker je

cesta, ki vodi k njegovi kmetiji last družbenega sektorja in jo vzdržujejo le v svojo korist, sedaj v tem času pa je zaradi slabega odvodnjavanja prekrita z ledom in docela neprevozna. Sprašuje se, zakaj takšna odmaknjenost drug od drugega.

Kmet Žižek je bil eden izmed kandidatov za izgradnjo gozdne ceste skozi Dobravo. Omenil je zgodovinski del ceste, ki je bil zgrajen že za časa Rimljanov, ki pa je sedaj še za traktorsko vlako skoraj nesposoben. Zaradi konfiguracije zemljišča bi bila gradnja zelo otežkočena in vprašanje je, kdaj bi sploh bilo možno zbrati toliko denarja, da bi bil objekt izvedljiv. Omenil je tudi problem odlagališč lesa. Nihče ni dolžan dopustiti drugemu, da bi odlagal les in uničeval zemljišče tam, kjer ni zato namenjen prostor. Predlagal je, da bi obrat za kooperacijo

odredil in po možnosti odkupil temu namenjena zemljišča.

Nekdo drug je zopet predlagal, da bi za prihodnje določili točne smernice, kaj bi na posameznem področju naredili, da ne bi na enem kraju potrošili preveč sredstev, na drugem pa nič.

Na koncu je bilo še postavljeno vprašanje, kakšen je vpliv industrije na zdravje naših gozdov in kar lepo je bilo slišati odgovor direktorja Kozelja, da je naše področje še med najmanj prizadetimi v Sloveniji, so pa nekateri izsledki na Koroškem že pokazali, da je industrija le močnejša od tistega, kar nam daje narava.

Razprava se je končala, potem je bila okusna malica, kakršno zna pripraviti Bučinekova Metka in razšli smo se v hrepenenju za novimi kubi. Jože Mirkac

Vesti iz TOK Radlje

Z novim letom 1985 se je izpolnila dolgoletna želja krajanov Vasi in Remšnika — dobili so avtobusno zvezo Remšnik—Radjlje. To je omogočila dograditev ceste Vas—Remšnik.

Organizator in pretežni investitor gradnje je bil TOK gozdarstvo Radlje, čeprav je bilo že ob načrtovanju gradnje jasno, da gre za cesto javnega značaja. Tako je glavni projekt naročila in plačala Komunalna interesna skupnost Radlje (1979. leta), ki je prispevala tudi 1 milijon din za začetna dela na trasi.

Veliko je bilo razprav — tudi žolčnih — že ob trasiranju.

Obdelanih je bilo več variant, verjetno pa je sedanja še najbolj posrečena. Skupna dolžina ceste znaša 7 km; delno je rekonstruirana gozdna cesta po Erjavčevem jarku in ob Vaškem potoku, delno rekonstruirana občinska cesta Vas—Remšak, delno pa je novo zgrajena.

Z buldožerskimi deli smo začeli v začetku junija 1980, leta v režiji TOK in pod vodstvom Ivana HAFNERJA, revirnega gozdarja TOZD gozdarstvo Radlje ter njegovega pomočnika gozdarskega tehnika — pripravnika Ivana GOLOBA. 23. junija je prišla na traso tudi mladinska delovna brigada — MDA KOBANSKO 80.

Tudi naslednje leto je MDA del svoje aktivnosti namenila na to traso, vendar ker ni bilo na razpolago investicijskih sredstev, to leto ni bilo veliko narejenega.

Leta 1982 smo dobili kredit iz republiških sredstev SIS za gozdarstvo v višini 5 milijonov din, tem je dodal

še 1 milijon TOK in delo prepustili TOZD Gradnje — LESNE Slovenj Gradec.

Ker je bilo za prevoznost ceste nujno obnoviti še 3 mostove (dva sta bila že narejena), smo v naslednjem letu namenili za gradnjo še preko 5 milijonov din iz investicijskih sredstev TOK (za premostitev nam je tu pomagal občinski rezervni sklad).

S 1. 1. 1984 smo prevozno cesto, ne pa še dokončno pogramozirano in urejeno, oddali SKIS Radlje oz. Cestnemu podjetju Maribor.

V zameno pa smo dobili staro občinsko cesto Vas—Remšnik, ki je tudi potrebna rekonstrukcije.

V cesto Vas—Remšnik so bila vložena po letih naslednja sredstva:

leto	din	
1980	140.794,—	TOK
1980	69.732,—	samopriskrevki KS Remšnik
1981	440.346,—	TOK in samopr.
1982	6.000.000,—	kredit 5 milj., TOK 1 milj.
1983	3.760.000,—	TOK
	+ 1.600.000,—	TOK (plačano 1984).
skupaj:	13.010.272,—	
1980	1.000.000,—	SKIS Radlje

Seveda je to samo del vrednosti ceste, dodati je treba še vrednost del MDA, režijskih delavcev TOK in TOZD gozdarstvo, pa tudi udarniško delo krajanov.

Skupna prizadevanja so obrodila bogati sad, kraj je dobil lepo in ko-

ristno cesto, ki bo omogočila še nadaljnji hitrejši razvoj Remšnika. Prav gotovo ima glede na svojo lego odlične pogoje za razvoj turizma, katerega jedro pa naj bi sestavljala turizem na kmetiji.

Dodati je še treba, da je glavni del Remšnika povezan tudi telefonsko, saj je bilo že leta 1982 priključenih 24 naročnikov.

Avtobusno podjetje CERTUS Maribor je na željo OŠ Radlje in KS Vuhred z novim letom odprlo še eno avtobusno progo in sicer v Antonski jarek na Planini. Tudi to progo je omogočila rekonstrukcija gozdne ceste Kovač—Čavkova rida (2 km, ki jo je v letu 1983 in 1984 investirala TOK gozdarstvo Radlje, izvedel pa TOZD Gradnje — LESNA Slovenj Gradec.

Rekonstrukcija je skupaj stala 3.819.700,— din.

Avtobusni prevoz je predvsem namenjen šolarjem, ki se s področja Planine vozijo v višje razrede osnovne šole Radlje, prav tako pa ga z veseljem koristijo tudi drugi krajanj.

TOZD Gradnje je v preteklem letu rekonstruiral še en del pomembne krajevne povezave Muta—Podlipje v dolžini 2 km. Za to rekonstrukcijo je prispeval TOK 4.833.299,— din, KS Muta iz zbranih referendumskih sredstev pa še dodatnih 900.000,— din.

Verjetno bi kazalo v naslednjih letih nadaljevati z rekonstrukcijo vse do cerkve Sv. Primož nad Muto.

Omeniti velja še uspešno akcijo na območju TOK v KS Vuhred in Ribnica pri izgradnji telefonskih zvez.

S pomočjo MDA ter ob veliki angažiranosti TOZD PTT Slovenj Gradec, krajanov KS Vuhred, delno tudi KS Ribnica in Radlje je PAP Ljubljana po-

ložil medkrajevno telefonsko linijo Radlje—Vuhred Ribnica (ki sicer še ni povsem končana).

Poleg tega pa je bilo obešeno tudi preko 30 km zračnih kablov, ki bodo omogočili telefonsko povezavo 60 hribovskim kmetijam na območju Orlice, Hudega kota, Planine in Vuhreda.

Samo TOK Radlje je prispeval v te objekte preko 15 milijonov N din, sodeloval pa je tudi TOK Ožbalt ter KS Radlje in Vuhred.

Investitor za medkrajevno povezavo je bil TOZD PTT Slovenj Gradec, izvajalec pa PAP Ljubljana.

Akcija gradnje telefonskega omrežja se bo nadaljevala v letu 1985 v KS Radlje — Sp. in Zg. Vižinga, Suhem vrhu, Brezovcu, v KS Muta pa na Braniku.

Tone MODIC dipl. ing. g.

Konferenca sindikata o aktualnih problemih

Na 3. seji konference sindikata, ki je bila v mesecu februarju, je konferenca razpravljala o gospodarjenju s počitniškimi domovi LESNE, o zaključnem računu, količinskem planu in planu delitve celotnega prihodka za leto 1985, določila skrajni rok za uveljavitev novega sistema nagrajevanja po delu, sprejela plan aktivnosti športnih dejavnosti in bila seznanjena s sklepi delavske kontrole.

V uvodu je predsednica komisije za oddih in počitniške domove na kratko podala ugotovitve komisije, ki so bile objavljene v VIHARNIKU št. 1/85. Iz tega teksta se da razbrati, da imamo v LESNI dovolj kapacitet, ki bi z drugačno razporeditvijo in dobrim gospodarjenjem odgovarjale družbenemu standardu delavcev LESNE. V predlogih in sklepih komisija predlaga enotno upravljanje in koriščenje vseh počitniških kapacitet. Takšen predlog je v smernicah plana za leto 1985.

Cilj, ki ga predlaga komisija, je združiti vse počitniške kapacitete na dveh lokacijah. Povečali in obnovili bi dom v Filip Jakovu; vse prikolice tudi tiste, ki so v lasti TOZD, pa bi postavili v Lanterna kampu v Poreču. Tako bi bilo gospodarjenje in upravljanje bolj smoterno, z manjšimi stroški. V razpravi so člani najprej postavili vprašanje zbiranja sredstev in bili enotni da bi bilo najbolj primerno denar pridobiti z delom ob prostih sobotah, za startno osnovo pa bi namenili del sredstev iz sklada skupne porabe. Kritična razprava se je razvila o vprašanju združevanja in koriščenja prikolice, ki z njimi upravljajo temeljne organizacije. Člani konference so izrazili bojazen, da na tak način njihovi delavci ne bi imeli več toliko možnosti letovanja kot dosedaj.

Na koncu je konferenca sindikata sprejela stališča in predloge komisije za oddih in počitniške domove, s tem, da se počitniške kapacitete združijo v enotno gospodarjenje LESNE,

vendar imajo prednost pri koriščenju delavci temeljnih organizacij, ki imajo svoje prikolice. V bodoče bomo financirali dva projekta: Filip Jakov in Lanterna kamp v Poreču, vse ostale lokacije pa bomo opustili. Konferenca sindikata je dala nalogo poslovnemu odboru, strokovnim službam in komisiji, da pripravijo konkreten predlog finansiranja počitniških kapacitet.

Predsedniki OOOZS so se dogovorili, da bodo po temeljnih organizacijah vodili temeljne razprave o zaključnem računu. Ob tem bodo ugotavljali, kaj pomeni poslovanje v letu 1984 za nadaljnje gospodarjenje, ocenili možnosti vlaganj v razširjeno reprodukcijo in ocenili učinkovitost in uspešnost svojih poslovnih organov.

Osnutke količinskih planov in planov delitve celotnega prihodka so strokovne službe že pripravile. Konferenca je pozvala OOOZS, da jih obravnavajo ob razpravah o zaključnih računih, vsi člani pa se naj aktivno in ustvarjalno vključijo v razprave.

V nadaljevanju so člani konference sindikata kritično govorili o počasnem sprejemanju novega sistema nagrajevanja. Res je bilo nekaj objektivnih razlogov (sprejem panožnih sporazumov, neuspehi referendum o skupnih osnovah na TOK Slovenj Gradec), vendar so člani konference kritično ocenili delo komisije, res pa je tudi, da vse temeljne organizacije niso pripravljene sodelovati in ima komisija za to velike težave pri svojem delu.

Konferenca je določila roke za sprejem pravilnikov o delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, tako da bomo osebne dohodke izplačevali po novem sistemu že v drugi polovici leta 1985.

Mojca Zakeršnik

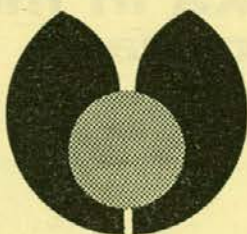
ROKOVNA OPREDELITEV SPREJEMOV PRAVILNIKOV O DELITVI SREDSTEV ZA OD IN SKUPNO PORABO V LESNI V LETU 1985

	do 1. 3.	do 15. 3.	do 2. 4.	do 15. 4.	do 29. 4.	do 15. 5.	do 3. 6.	do 15. 6.	do 28. 6.
Ugotovitev veljavnosti SaS o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD in skupno porabo		na DS DO LESNA							
Poprejšnja obravnava osnutkov in izdelava predlogov pravilnikov	TOZD in TOK goz- darstva	TOZD CLS, Gradnje, TIS Pame- če, DSSP, DS IB	TOZD TIP Otiški vrh, TP Preva- lje, Nova oprema	TOZD TSP Radlje, TP Pameče, BP					
Določitev predlogov pravilnikov na DS in razpis referendumov			TOZD in TOK goz- darstva, DSSP in DS IB	TOZD CLS, Gradnje, TIS Pame- če	TOZD TIP, TP Preva- lje, Nova oprema	TOZD, TSP, TP Pameče, BP			
Izvedba referendumov				DSSP, DS IB	TOZD in TOK goz- darstva	TOZD CLS, Gradnje, TIS Pame- če	TOZD TIP, TP Preva- lje, Nova oprema	TOZD TSP, TP Pame- če, BP	
Ugotovitev veljavnosti pravilnikov					DSSP, DS IB	TOZD in TOK goz- darstva	TOZD CLS, Gradnje, TIS Pame- če	TOZD TIP, TP Preva- lje, Nova oprema	TOZD TSP, TP Pame- če, BP

KOROŠKA KMETIJSKA
ZADRUGA, n. sub. o.
SLOVENJ GRADEC

KOROŠKA ZADRUŽNA
HRANILNO KREDITNA
SLUŽBA, n. sub. o.
SLOVENJ GRADEC

PRILOGA

ZA KMETIJSTVO

PRILOGA ZA KMETIJSTVO izhaja mesečno. Prilogo izdaja KKZ Slovenj Gradec in KZ HKS Slovenj Gradec in je sestavni del Viharnika.

Ureja uredniški odbor. Glavna urednika Rok Gorenšek in Jože Krevh

Naslov: KKZ Slovenj Gradec, Celjska c. 7, Uredništvo priloge za kmetijstvo, telefon 842-341.

Klišeji in tisk: ČGP Večer Maribor, Tržaška c. 14, 62000 Maribor, 1985.

LETO XVIII — ŠTEVILKA 3

MAREC 1985

POSTNINA PLAČANA

Tržna proizvodnja mleka in mesa

V prirejo in odkup mleka je bilo v letu 1984 vključenih 739 kooperantov, pogodbeno pa je bilo vpisanih 2.744 krav.

Razdrobljenost mlečne proizvodnje prikazujeta naslednji tabeli:

I. PRIREJA MLEKA

skupina (št. krav)	štev. rejcev	štev. krav	%
od 1—4 krave	530	1.253	45,7
od 5—9 krav	178	1.137	41,5
od 10—15 krav	28	304	11,0
nad 15 krav	3	50	1,8
	739	2.744	100,0

skupina (oddano mleka)	štev. kmetij	%	oddano kol. mleka po kmetiji	skupaj oddano mleka	%
do 5.000	369	50	2.748	1.014.244	18,50
od 5.001—10.000	210	28,5	7.234	1.519.175	27,50
od 10.001—20.000	115	15,5	13.961	1.605.532	29,16
od 20.001—30.000	28	3,8	24.462	684.944	12,45
od 30.001—40.000	12	1,6	34.582	414.982	7,50
od 40.001—50.000	4	0,5	46.051	184.205	3,35
nad 80.000	1	0,1	84.735	84.735	1,54
	739	100,0	7.453	5.507.817	100,0

V letu 1984 so združeni kmetje oddali za 6,5% več mleka kot v letu 1983, plan pa presegle za 4%.

Kmetje, ki so oddali nad 30.000 litrov mleka v letu 1984

		po domače
1. Štumpf Milan	Podgorje 81	84.735 »Breznik«
2. Popič Peter	Raduše 16	49.061 »Bošnik«
3. Smrekar Jože	Podgorje 6	48.655 »Čivnik«
4. Vrčkovnik Ivo	Podgorje 44	46.027 »Novak«
5. Gams Pavel	Stari trg 14	40.462 »Lenart«
6. Krenker Anton	Podgorje 87	39.730 »Ažnoh Tone«
7. Tovšak Zora	Šentilj 79	38.145 »Kralj«
8. Gams Franc	Šmartno 10	36.799 »Lenart«
9. Prednik Ivan	Vrhe 70	36.372 »Prednik«
10. Kac Avgust	Šmartno 141a	34.568 »Jurij«
11. Verdnik Albert	Šmartno 4	34.438 »Lakovnik«
12. Skrivarnik Jožica	Podgorje 122	33.975 »Visočnik«
13. Konečnik Avgust	Šmartno 6	33.627 »Krbel«
14. Zajc Mirko	Šentilj 50	33.585 »Rozman«
15. Herman Franc	Raduše 12	33.073 »Erman«
16. Vranjek Vinko	Šmartno	30.556 »Konečnik«
17. Klančnik Peter	Podgorje 46	30.114 »Gumpot«

II. ODKUP GOVEJE ŽIVINE

Oddano goveje živine kg	število kmetij	skupna živa teža	štev. odda- nih pitan- cev	odda-povprečna teža pitancev
do 750	220	108.442	227	477
751 do 1.500	167	182.377	389	468
1.501 do 3.000	96	192.324	386	498
3.001 do 4.500	12	44.808	94	476
nad 4.500	3	16.849	35	481
	498	544.800	1.131	481

Odkup goveje živine se je v letu 1984 v primerjavi z letom 1983 povečal za 14%, plan pa je bil presežen za 9%.

Kmetje, ki so oddali več kot 3.000 kg žive teže goveje živine:

Zap. št.	kmetija	Oddano živine v kg	št. oddanih pitancev	povprečna teža
1.	Lavre Edo, Golavabuka 3	6.044	13	465
2.	Jeromel Anton, Šmartno 99	5.587	11	508
3.	Prednik Ivan, Vrhe 70	5.218	11	474
4.	Juvan Franc, Stari trg 215	4.336	9	482
5.	Večko Franc, Završe 91	4.190	9	466
6.	Popič Peter, Raduše 16	4.175	8	522
7.	Koprivnikar Franc, Legen 62	3.817	8	477
8.	Vranjek Vinko, Šmartno 136	3.766	9	418
9.	Zajc Mirko, Šentilj 50	3.680	8	460
10.	Kresnik Martin, Šmartno 16	3.670	7	524
11.	Meh Alojz, Završe 46	3.658	9	460
12.	Hovnik Ivan, Sele 42	3.650	7	521
13.	Kotnik Jože, Zg. Dolič 48	3.478	7	497
14.	Hartman Jože, Vrhe 72	3.212	7	459
15.	Zorman Alojz, Tomaška vas 24	3.176	6	529

Danica ONUK, ing.

Proizvodnja mleka in mesa kmetov TZO ODOR Dravograd

V kooperacijski proizvodnji TZO »ODOR« Dravograd je bilo za leto 1984 planirana proizvodnja mleka 1.078.000 litra mleka. Plan je bil presežen za 10 %, oz. odkupljenega mleka je bilo 1.180.587 litrov.

A. Odkup mleka

Oddano mleko v l	Štev. kmetij	Oddano mleko v letu 1984
do 5000	59	182.054
5001—10.000	39	294.136
10.001—20.000	27	367.111
20.001—30.000	10	239.925
30.001—50.000	1	42.385
nad 50.000	1	54.976
Skupaj:	137	1.180.587

Kmetije, ki so oddale več kot 20.000 l mleka

Zap. št.	Kmetija	Oddano mleko v l
1.	Kogelnik Jože Klančnik	54.976
2.	Konečnik Anton — Dobrovnik	42.385
3.	Goršek Milan — Tavbenvirt	28.390
4.	Kadiš Jože — Kobolt	27.396
5.	Bart Adolf	27.052
6.	Horvat Vinko	25.139
7.	Sajevec Alojz — Renar	23.868
8.	Kadiš Vinko — Mačič	22.946
9.	Krevh Franc — Matij	21.398
10.	Duler Betka — Pšeničnik	21.251
11.	Guzej Ivan — Smuk	21.781
12.	Kogelnik Ivan — Robin	20.704

B. Odkup govejih pitancev

Oddani pitanci v kg	Št. kmetij	Skupna živa teža
do 750	68	48.560
751—1500	77	85.269
1501—3000	50	106.058
3001—4000	6	17.303
nad 5000	1	5.297
4001—5000	1	4.272
Skupaj	203	266.759

Odkup govejih pitancev je bil v letu 1984 za 9 % večji od plana, oz. za 15 % večji kot v letu 1983.

Kmetije, ki so oddale več kot 2000 kg govejih pitancev

Zap. št.	Kmetija	Oddano kg ž. t.	Število oddanih pitancev — kom.
1.	Štraser Ivan — Štraser	5297	7
2.	Konečnik Anton — Dobrovnik	4272	7
3.	Kogelnik Jože — Klančnik	4133	9
4.	Grilc Franc — Šuler	4133	9
5.	Kupljen Ivan — Pungartnik	3919	8
6.	Vrhovnik Egidij — Kvido	3352	6
7.	Goršek Milan — Tamvirt	3110	6

Od 203 kmetij je bilo odkupljenih 522 komadov govejih pitancev s povprečno težo 511 kg.

Branko Preglav, inž.

Stabilizacijski ukrepi na kmetiji

Težavne gospodarske razmere terjajo v kmetijstvu bolj skrbno gospodarjenje. Skokovito rast cen kmetijskih potrebščinam cene naših kmetijskih, zlasti še živinorejskih proizvodov ne dohajajo. Tudi zadolževanje za naložbe v kmetijstvu zaradi visokih obresti postaja vedno bolj tvegana zadeva. Poleg tega pa nam v kmetijstvu hitro rastejo tudi drugi življenjski stroški: povečan prispevek za pokojninsko zavarovanje i. p., skratka, izdatki vseh vrst so sorazmerno iz leta v leto večji, letni finančni uspeh pa čedalje manj ugoden.

S premijami in regresi država (republika in občina) le nekoliko lajša nesorazmerja pri cenah. Prisiljeni smo tudi sami prilagoditi naše kmetovanje tem težkim, zlasti za živinorejo, neugodnim razmeram. Tudi na kmetiji moramo uvesti nekatere »stabilizacijske ukrepe«, kot to počno z večjim ali manjšim uspehom gospodarske orga-

nizacije. Na kratko povedano, pomeni to: več pridelati, da bodo prihodki od prodaje mleka in klavne živine večji, na drugi strani pa gospodariti tako, da bodo gospodarski izdatki na kmetiji sorazmerno čim manjši.

Težavne naloge, vendar za razmišljanje in ukrepanje nekaj pobud.

Živinoreja naj temelji na lastni kvalitetni krmi!

Z zadostnimi količinami lastne kvalitetne krme lahko priredimo na kravo blizu 4000 l mleka, z dodatkom 300 do 500 kg krmil. S kvaliteto silažo in urejeno pašo v dveh sezonah lahko vzredimo = spitamo bika ali junca na težo preko 500 kg ustrezne kvalitete z minimalno količino krmil, okrog 250 kg. Take rezultate so dosegli s poskusi v letu 1984 strokovnjaki biotehnične fakultete na številnih hribovskih kmetijah v Sloveniji.

Podkrepimo to z majhnim računom:

V krmilih plačamo hranilne snovi najdražje. V koruzi ali drugih krmilih velja 1 kg ŠV (škrobna vrednost = ŠV) 60,— do 70,— din. V kvalitetni silaži pa pod 30,— din; za polovico manj.

Za kravo, ki daje 10 litrov mleka na dan, potrebujemo 5,8 kg ŠV. Obrok iz kvalitetne ovele travne silaže, ki zadostuje za to proizvodnjo, bi veljal blizu 180,— din. Če pa bi krmili s slabim senom, pa s premalimi količinami silaže, smo prisiljeni kupovati krmila, postane dnevni obrok vse dražji, preko 300,— din. Vsak dan za sleherno odraslo govedo 100,— dinarjev več pomeni samo v zimski sezoni (200 dni) 20.000,— din povečanih stroškov. Približno enak je račun pri pitanju, ali pa še slabši.

Najcenejša prireja mleka ali mesa je poleti z urejeno pašo. Žal traja to

samo slabe pol leta. Za zimsko krmsko sezono moramo pripraviti dovolj kvalitetne krme, to pa brez silaže ne gre. Zakaj?

Samo s senom ne moremo doseči niti 10 l mleka na dan, še manj 800 do 900 gramov prirastka na dan pri pitanju. Toliko sena, da bi zadostili potrebne hranilne snovi, govedu ne more pojesti. Potrebujemo torej bolj koncentrirano domačo krmo, to pa je za sedaj samo kvalitetna koruzna silaža, zlasti pa še kvalitetna silaža iz ovele trave.

Z enim kubikom kvalitetne silaže nadomestimo okrog 130 kg koruze ali krmil, to pa velja danes preko 7000,— din, pridelovalni stroški te silaže pa znašajo samo okrog 3000,— din. Z vsakim pridelanim kubikom silaže prihranimo torej okrog 4.000,— din. Za premislek še to: v senu so hranilne snovi za okrog 15—20 % dražje, zato tak poudarek silaži. S silažo iz dovolj ovele trave (40 % suhe snovi) lahko pri odraslem govedu shajamo brez sena.

Koliko silaže, silažnega prostora in površin za pridelovanje potrebujemo?

Za 200 dni zimskega obdobja potrebujemo na glavo velike živine (GVŽ = 500 kg) 7—8 m³ silosnega prostora, močno ovele travne silaže za krmiljenje brez sena pa 9—10 m³.

Za pripravo 10 m³ silaže pa potrebujemo sledeče površine:

— 0,60 ha travnika — prve zelo zgodnje košnje

— 0,80 ha travnika 2., 3. ali 4. odkosa

— 0,15—0,20 ha koruze za siliranje

Tako si lahko sami izračunate, koliko silaže za svojo čredo morate pripraviti, oziroma koliko krmskih površin je treba nameniti za pridelavo silaže. Kako silirati, že veste, posvetujte se z zadružnimi pospeševalcem, ali pa si oglejte silose na številnih naših kmetijah, ki že leta uspešno silirajo.

Na hribovitih kmetijah, kjer je uporaba mehanizacije za setev in spravilo koruzne silaže otežena, je vsekakor bolje pridelovati silažo iz ovele trave.

Do visokih pridelkov krme samo z zadostnim gnojenjem!

Visoke pridelke krme na travnikih in njivah lahko dosežemo le z obilnim, vendar smotrnim gnojenjem. Poleg domačega gnoja ali gnojevke je nujno tudi dognojevanje z mineralnimi gnojili. Le tako bomo izkoristili naravne možnosti travne ruše ali rastne zmogljivosti silažne koruze. Kako gnojiti za posamezne primere, je bilo že dovolj nasvetov, vendar za natančen nasvet brez kemične analize zemlje ne gre. Zato se posvetujte s pospeševalcem.

Obilno gnojenje travnikov in pašnikov je tem bolj smotno in gospodarno, čim bolj skrbno in pravočasno bomo pospravili pridelek. Tu veljajo že uspešno preizkušeni ukrepi:

- zgodnja košnja
- siliranje ovele trave
- urejena in nadzorovana paša v ograjenih pašnikih.

Z urejeno pašo krav s pašno košnim sistemom v čredinskih pašnikih dosežemo največji uspeh v prireji mleka

in najbolj poplačane stroške gnojenja. Za izrabo odročnejših travnatih površin v hribih pa z uvedbo celodnevne paše mlade živine za pleme ali pa juncev za prirejo mesa dosežemo najcenejši prirastek, ki nam kompenzira dražje krmiljenje pozimi. Načrtno uredite čredinskega pašnika za krave ali celodnevno pašo mlade in pitovne živine vam bo pomagala speljati pospeševalna služba. Še je čas, da to uredite še letos.

Visok pridelek silažne koruze

Poleg skrbne priprave zemlje in zadostnega gnojenja je potrebno še sledeče:

— za naše kraje priporočamo sorto hibridnega semena. Letos je v prodaji kalibrirano seme, preizkušeno na hladno kalitev. To seme je nekoliko dražje, zato pa bo možno uveljaviti za vsak kg 100,— din regresa;

— sejati v pravi vrstni in medvrstni razdalji (glej navodila v Kmečkem glasu), da bo dosežen posamezni sorti ustrezen sklop;

— pospravljati ob ustrezni zrelosti.

Še o krmiljenju

Osnovno pravilo pravilnega krmiljenja je, da je živali na voljo čez celo leto dovolj kvalitetne krme (paše, prilaсти poleti in dovolj kvalitetne silaže pozimi). Domače krme ne bi smeli odmerjati, ampak je naj žival poje,

kolikor je hoče in zmore. Odmerjamo samo krmilo. **Nezadosten obrok domače krme terja dokup dragih krmil ali pa nižjo proizvodnjo.** Krmila polagamo samo za vzrejo telet. Za vzrejo enega teleta za pleme ali za pitanje bo zadostovalo okrog 150 kg ustreznih krmil. Ko doseže tele 180—200 kg žive teže, zadostuje samo domača kvalitetna krma.

Kravam molznicam pokladamo le minimalne količine krmil in to za ovimlanje in avansiranje. Za kravo, od katere pričakujemo okrog 4000 l mleka v laktaciji, bo zadostovalo 300 do 500 kg, za kravo, ki lahko da 5000 l mleka, pa bo treba nabaviti do 600 kg krmil. Pokladanje krmil za ovimlanje in avansiranje načrtujte skupaj s pospeševalcem na podlagi podatkov molzne kontrole. Krave rjave pasme pa tudi svetlolisaste pasme so ob zadostnem krmiljenju sposobne dati 4000 l in več mleka na leto. Pa še to! Več mleka bomo dobili od tistih krav, ki telijo v zimskih mesecih ali spomladi, ker pridejo s svojo najvišjo dnevno mlečnostjo v pašno sezono. Zato velja posvetiti vso skrb tudi pripuščanju in sezonski telitvi. Pri tem je pomoč veterinarske službe nepogrešljiva.

Našteli smo le nekaj, v praksi preizkušenih ukrepov, ki naj služijo kot napotilo za bolj uspešno gospodarjenje na kmetiji.

Ivan URŠIČ, dipl. ing. agr.

PRVO SREČANJE DELAVCEV KOROŠKE KMETIJSKE ZADRUGE ZIMA '85

Najboljše v sankanju

Na pobudo sindikalnih organizacij KKZ je bilo v soboto, 9. februarja 1985 v Kotljah I. srečanje delavk in delavcev KKZ, zima 1985. Pričelo se je ob 13 uri. Pri rimskem vrelcu v Podgori. Na srečanju se je zbralo rekordno število delavk in delavcev iz vseh TZO, TOZD in DSSS naše KKZ, saj se jih je zbralo nad 150.

Srečanje je bilo razdeljeno in je potekalo v treh delih. Najprej so bile tekme v sankanju na progi med Ivarčkim jezerom in Rimskim vrelcem, nato pa tekmovalstvo v veleslalomu ob vlečnici na Brčnikovem pri Rimskem vrelcu. Tekmovanja v sankanju se je skupno udeležilo 34 tekmovalcev Ledine, Odora, Mesnine, Trate in DSSS KKZ, tekmovalstva v veleslalomu pa 30 moških in žensk, prav tako iz celotne KKZ. Proge, posebno sankajska, so bile močno poledenele in zato precej nevarne. Toda

šlo je vseeno brez nezgod, kar priča o sposobnostih tekmovalcev. Med tekmovalstvom so bili tako tekmovalci kot tudi gledalci postreženi s sendvičem in toplim čajem, po tekmovalstvu pa se je v Kotljah v dvorani zadružnega doma »Prežihov Voranc« začel tretji, družabni del srečanja, ki je ob zares dobri volji in vedrem razpoloženju vseh udeležencev srečanja trajal pozno v noč. Bilo je poskrbljeno za jedajo in pijačo, nekaj zastoj, nekaj po zmerni ceni. Ljudje so se zares dobro počutili. Za ples je igral ansambel »Božank« tako, da ga je treba pohvaliti.

Ob pričetku družabnega večera je v dvorani najprej predsednik konference sindikata KKZ vse navzoče pozdravil z besedami:

»Tovarišice in tovariši, sodelavke in sodelavci vseh naših delovnih kolektivov naše KKZ! Lepo pozdravljeni v druž-

nem domu, oziroma kulturnem domu. Prežihovega Voranca v Kotljah. Hvala vam vsem, ki ste se odzvali povabilu in prišli na to naše srečanje, naše prvo zimsko srečanje. Dokazali ste, da kljub naši tradicionalni različnosti in medsebojni oddaljenosti le obstaja in je živa naša skupna delovna organizacija, naša KKZ, v kateri se moramo med seboj dobro poznati, pa bomo uspešni tudi pri našem delu, bo uspešna tudi naša zadruga kot celota.

Prepričan sem, da bi bil danes tudi Prežihov Voranc vesel in ponosen, če bi bil tukaj, med nami. Zakaj takrat, ko je kot predsednik odbora za gradnjo tega doma, imel govor, bilo je to leta 1947, je izrekel misel, da naj ta dom, kakor tudi drugi, postane kulturno središče, kulturno žarišče, kjer se bodo sestajali, se medsebojno spoznavali in po napornem delu razveselili delovni ljudje, naši delavci in kmetje.

Se enkrat najlepša hvala, tovarišice in tovariši, da ste prišli. Želim vam, da greste domov veseli in dobre volje.

Po govoru predsednika konference sindikata KKZ je tekmovalna komisija razglasila rezultate tekmovanja v smučanju in sankanju ter podelila priznanja najboljšim. Ocenjeno je bilo pet prvih mest v sankanju, ločeno za moške in ženske, v veleslalomu pa ločeno za ženske, za moške po starostnih skupinah do 30 let, od 30 do 40 let in nad 40 let. Zadnji v skupini je prejel še tudi posebno lepo nagrado. Takšno tolažilno nagrado je prejel tudi generalni direktor KKZ in še nekateri tovariši za delo in organizacijo. Nagrade za tolažbo je priskrbel Mesnina.

Sankanje — ženske:

1. Košelnik Vilma — TZO »TRATA«
2. Prevotič Marinka — TOZD »MESNINA«
3. Višner Marina — TOZD »MESNINA«
4. Pšeničnik Ivanka — TZO »ODOR«

Sankanje — moški:

1. Kovač Iztok — TZO »TRATA«
2. Osojnik Andrej — TZO »TRATA«
3. Kotnik Bojan — TZO »TRATA«
4. Novak Štefan — TZO »ODOR«

Veleslalom — ženske:

1. Pogorevnik Olga — TZO »LEDINA«
2. Javornik Katica — TZO »LEDINA«
3. Krajnc Ljuba — TZO »LEDINA«
4. Hovnik Alenka — DSSS — KZHSK

Veleslalom — moški do 30 let:

1. Kovač Viktor — TZO »TRATA«
2. Zbičajnik Janko — TZO »LEDINA«
3. Osojnik Janko — TZO »ODOR«
4. Kiš Gorazd — TZO »LEDINA«

Veleslalom — moški od 30—40 let:

1. Kotnik Milan — TZO »TRATA«
2. Javornik Ferdo — TZO »LEDINA«
3. Zorman Marjan — TZO »LEDINA«
4. Roger Ferdo — TZO »MESNINA«

Veleslalom — moški nad 40 let:

1. Gošnjak Stane — TZO »ODOR«
2. Kašnik Ivan — TZO »LEDINA«
3. Doler Adi — TZO »MESNINA«

V tej zadnji skupini se je izkazal tudi najstarejši tekmovalac v veleslalomu Ivan Kašnik iz LEDINE, saj je smučal kot kakšen mlad fant.

Na kraju moram pohvaliti vse naše osnovne organizacije sindikata v KKZ ter njihove predsestojnike, pa tudi direktorje vseh naših enot za delo in skrb, ki so ga opravili pri organizaciji in iz-

vedbi tega srečanja. V prvi vrsti se moram zahvaliti tovarišu Jožetu Temnikarju iz TOZD MESNINA, za njegovo skrb, da je priskrbel kompletne kolajn in pismena priznanja, ure štoparice in aparate za zvezo ter za vse drugo, kar je storil za to srečanje. Zahvala gre tudi komisiji, ki je spremljala in ocenjevala tekmovalce med tekmovanjem. Tu so se najbolj izkazali: tov. Alojz Winkler, tov. Malčka Ceklin, Ivan Dlopst in Anka Levovnik.

Posebno se je treba zahvaliti za to, da so priskrbeli za srečanje dobro jedilnico in pijačo. Ivanu Arehu, Rudiju Kotniku in direktorju Mirku Grabnerju iz TOZD »MESNINA« ter Mihi Kavniku in njegovim sodelavcem iz TZO »LEDINA«. Odlične so bile tudi tovarišice: Bojana Pečolar, Ivica Pogorevnik, Fanika Zorman, Nada Bošnik iz TZO »LEDINA« in Marjana Sušec iz DSSS zato, ker so pripravile hrano in čaj.

Da je srečanje uspelo, imajo zasluge tudi vsi direktorji v KKZ s tov. Uršičem na čelu, ki so prišli na srečanje, še bolj pa tisti, ki so na njem tudi ostali, bili razpoloženi in dobre volje kot Tine Vižintin, direktor TZO »LEDINA«.

Ferdo Javornik, Alojz Oder, Jože Krevh, Jože Repas, Slavko Slemnik so tudi doprinesli svoje. Iztoku Kovaču iz TZO »TRATA« se zahvaljujemo, ker je skrbel za tekmovalne proge in godbo.

Hvala vsem! Dokazali ste, da gre vse lahko, samo če smo složni in skupno poprimemo. Takšnih srečanj si želimo še več.

Predsednik konf. sindikata KKZ
Rok GORENŠEK

Jože Jeromel

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta, brata in dedka Jožeta Jeromla, kmeta-koooperanta iz Brd, ki ga je kruta bolezen, komaj v 47. letu starosti, iztrgala za vedno iz naše srede, se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in prijateljem za izkazano nesebično pomoč v težkih trenutkih. Hvala vsem za darovane vence in cvetje. Zahvaljujemo se dr. Verovniku za dolgotrajno zdravljenje in prof. dr. Rajšpu za lajšanje bolečin v zadnjih trenutkih.

Zahvaljujemo se tudi gospodu nadžupniku za pogrebni obred, govornikom za poslovične besede in pevcem za zapev žalostinke.

PRODAJALNA »KMETIJSKA TEHNIKA« JE V DOBRIH ROKAH

Janko Lauko

Prodajalno »Kmetijska tehnika« KKZ TZO »LEDINA« v Slovenj Gradcu že nekaj let upravlja majhen, toda uspešen kolektiv prodajalcev in prodajalk, z izkušenim poslovojem, kmetijskim tehnikom Jankom Laukom na čelu.

Cepprav je poslovođa »Kmetijske tehnike« Janko Lauko med ljudmi daleč naokoli poznan in priljubljen, vendarle bolj malo kdo ve, da je letos 27. januarja 1985 čisto po tihem in skromno, kakor je njegova navada, obhajal petdesetletnico svojega življenja. Zato je prav, da se ga, sicer z majhno zamudo, zato pa tembolj iskreno, spomnimo ter ga kot sposobnega in vestnega sodelavca, dobrega prijatelja in tovariša predstavimo tudi v našem glasilu.

Janko Lauko je bil rojen v Trbonjah. V kmetijsko zadrugo Slovenj Gradec je prišel takoj po uspešno dokončani srednji kmetijski šoli za odrasle v Vrbju pri Žalcu leta 1961. Kot kmetijski tehnik je v zadrugi nekaj časa opravljal delo kmetijskega pospeševalca, kmalu pa se je lotil dela v trgovini z reprodukcijskim materialom. Šele tu so prišle prav do izraza njegove sposobnosti. Uspešno in pridno je delal kot prodajalec in pozneje kot poslovođa v prodajalni Stari trg, pozneje pa v Poštni ulici v Slovenj Gradcu. Povsod so bili tedaj še zelo slabi in težki pogoji dela. Težki pogoji dela so se zanj in njegove sodelavce izboljšali šele, ko je KKZ-TZO »LEDINA« uredila sodobno prodajalno s skladiščem, namenjeno v prvi vrsti oskrbi trga s kmetijsko tehniko na prometnem Glavnem trgu v Slovenj Gradcu.

Janka Lauka si ne moremo misliti drugače kot prijaznega človeka z nasmehom na obrazu. Znan je po svojem znanju in strokovnosti pri svojem delu. Najbolj pa po svoji prijaznosti in poštenosti. Svoje delo kot poslovođa opravlja z vso resnostjo in odgovornostjo. Pri tem gre tako daleč, da pozablja nase in svoje prijatelje in sodelavce. Želimo mu, da bi pri svojem vsakdanjem delu tu in tam našel nekaj časa in dobre volje tudi zase in sodelavce, ki ga ob takih priložnostih pogrešajo in ga želijo imeti med seboj. Ob življenjskem jubileju želimo našemu Janku mnogo zdravja in osebne ter družinske sreče, da bo tako kot dosedaj tudi v bodoče »Kmetijska tehnika« v dobrih rokah. Rok GORENŠEK

Demokratizacija delovnih odnosov

(Japonske izkušnje)

Množična inventivna dejavnost pomeni ustvarjalnost pri delu vseh zaposlenih. Pri tem gre za istovetenje z delovnim okoljem, za vpliv in odgovornost vseh, za enakopravno sodelovanje. To je možno doseči z demokratizacijo delovnih odnosov, kar je alternativa tayloristični organizaciji, za katero je značilna stroga ločitev na planiranje dela, ukazovanje in izvajanje. V svetu smo priča vrsti premikov na tem področju: od raznih delovnih skupin (informativnih, kooperativnih, avtonomnih), ki pomenijo oblike odločanja o delu na osnovnih nivojih, do delovnih brigad (Sovjetska zveza), inovativnih krožkov in krožkov kvalitete (japonska varianta).

Pri nas razvijamo samoupravno delovno skupino, kjer gre za uresničevanje samoupravljanja tudi na osnovnih nivojih. Ta skupina pa potrebuje določene pristojnosti, metode dela in usposabljanje njenih članov.

V mesecu decembru nas je v ravenški železarni obiskal japonski sociolog Akihiro Ishikawa, ki deluje v Jugoslaviji kot pospeševalec krožkov kvalitete v okviru mednarodnega sodelovanja. Predaval je o krožkih kvalitete v razmerah na Japonskem, torej gre za informacijo »iz prve roke«, ki jo predstavljamo v tem zapisu.

Odpuščanje z dela?

V večjih podjetjih na Japonskem odpuščanja z dela ne izvajajo, v manjših pa je to le skrajni ukrep. Torej se tudi na Japonskem srečujejo z višji delovne sile. Glede na to, so ozki filtri pri sprejemanju delavcev, notranjo organizacijo prilagajajo, da lahko v različnih obdobjih prožno in racionalno zaposlujejo že obstoječi kadrovi vir in ne nazadnje: prva naloga vodstva je racionalna mobilizacija ljudi. Krožki so ena od takih oblik.

Problemi kvalitete

S tem problemom so se srečali po drugi svetovni vojni, saj je bila do takrat Japonska znana po cenenih in ne-kvalitetnih izdelkih. Najprej so uvedli kontrolo končnih izdelkov — statistično kontrolo. To je bil prvi poskus s strokovnjaki, ne pa z delavci samimi. Med leti 1955—1965, ko se pojavi potreba po več kvalitete, standardi različnih kupcev so uvedli medfazno kontrolo in pozneje **totalno kontrolo**, kar pomeni, da vsako delovno mesto postane zase kontrola kvalitete. Ta tip kontrole pomeni zmanjšanje stroškov. Zato so začeli s **totalno vzgojo vseh delavcev za kontrolo kvalitete**. Vzporedno pa so krepili tudi službo za kontrolo kvalitete: konstrukcijski, razvojni, prodajni oddelek.

Krožki kvalitete

Masovna proizvodnja je prinesla mnogo ponavljajočih se delovnih mest. Kako

premagati monotonijo in izobraziti ljudi? Monotonija manjša motivacija, sili v nižjo kvaliteto — kako dalje? Rešitev so našli v krožkih kvalitete na delovnem mestu in zunaj njega. Člani krožkov so usmerjeni predvsem na lastno delo, pomembno je osvojiti metode — kako problem videti?

Sestanki so med delovnim časom (70%), lahko pa tudi v prostem času. So enkrat tedensko po 20 minut do enkrat mesečno po eno uro.

Glavni cilj krožkov:

- povečati učinkovitost
- izboljšati kvaliteto
- zmanjšati stroške poslovanja

Primer delovanja krožka kvalitete:

1. Sestanek: skupina (7) izvoli na sestanku predsedujočega, ta vpraša za probleme, jih zabeleži. Vsi skupaj določijo vrstni red problemov glede na pomembnost in do naslednjega sestanka (naslednji teden) razmislijo o izbranem problemu;

2. sestanek: povedo vse metode reševanja problema in izberejo najboljšo;

3. sestanek: razpravljajo o tem, kaj je največja ovira, da določene metode ne bi izbrali.

Sedaj je potrebno odstraniti vse ovire in problem reševati. Za reševanje problema povabijo strokovnjaka. Važno je, da imajo strokovnjaki voljo pomagati. Ko skupaj izdelajo predlog rešitve problema, ga pošljejo določeni službi, ki pove, kako in kdo naj reši problem. Če so problemi enostavni, začnejo delavci sami reševati predlog, drugače to storijo strokovnjaki. Vodstvo lahko imenuje projektno grupo za reševanje problema.

Nadaljnja značilnost v delovanju krožkov je organizirano predstavljanje dosežkov krožkov znotraj podjetja in širše po državi. Skrbijo, da o tej dejavnosti poročajo vsi delavci. So tudi primeri, da čistilke organizirajo krožek in potem ena teh čistilk poroča na konferencah, kar pri njej dvigne občutek pomembnosti, koristnosti itd.

V enem letu je bilo 134 konferenc znotraj podjetij (vsak tretji dan), kjer se je predstavljala aktivnost teh krožkov. Gre pogosto za tipična dela in sledi razširitev po vsej Japonski.

Nekaj statističnih podatkov o obsegu delovanja teh krožkov:

— znotraj enega krožka obravnavajo dva do tri probleme letno;

— danes imajo 164.000 krožkov kvalitete znotraj združenja Znanstvenikov in tehnikov, ki je glavni pospeševalec;

— povprečna velikost krožkov je 8,5 oseb, kar pomeni, da je vključenih v registrirane krožke v združenju Znanstvenikov in tehnikov 1,5 milijona japonskih delavcev, sicer jih je še petkrat več. To pa je 20% zaposlenih na Japonskem (teh 20% so delavci večjih podjetij, ki imajo tako imenovano celo

življenjsko zaposlitev praviloma v enem podjetju. Ostalih 80% zaposlenih nima te »sreče«).

V Jugoslaviji imamo 50 takih krožkov, od tega v Sloveniji 37 (Iskra itd.) V Sloveniji so ti krožki v industriji, na Japonskem pa tudi v drugih podjetjih (na primer v trgovini, celo v nočnih klubih). Naslednja razlika je tudi v tem, da imamo te krožke pri nas le v neposredni proizvodnji, na japonskem pa tudi v vodstvu, med strokovnjaki. Ne gre le za kvaliteto proizvodnje, ampak tudi uslug, upravljanja, vodstva itd.

Vloga vodstva

Po japonskih izkušnjah lahko krožki kvalitete rešijo le 15%, ostalo mora reševati vodstvo. Pomembna je vloga vodstva pri načrtovanju izboljšav, predvsem pa pri uresničevanju teh predlogov — drugače ni nič. Zato je treba sinhronizirati delo vseh služb in vodij. Gre za zgraditev sistema totalne kontrole — vsi zaposleni. S tem sistemom se ne spreminja hierarhična struktura (princip nadrejenosti), totalno pa se spreminjajo odnosi — saj vsi delajo za isti cilj — kvaliteto. To zmanjšuje razlike in pospešuje sodelovanje med organizacijskimi enotami. Izgradili so sistem vzajemnega sovlavljanja: uvajanje krožkov kvalitete od zgoraj navzdol, pozneje se začne izvajati pritisk za uresničevanje na vodstvo.

Vodstvo vidi v krožkih kvalitete tudi ekonomski učinek (največji japonski jeklarski družbi NIPPON prinese to 10 milijard jenov, oziroma 25% neto dobička je iz množične inventivne dejavnosti). Drugi primer: v neki banki so imeli v dvigalu dodatni gumb za pospešeno delovanje in vsaka uporaba le-tega bi stala 20 jenov, kar je zneslo letno 100 milijonov jenov. Na predlog delavcev je vodstvo ukrepalo. Veliko je takih enostavnih inovacij, ki so možne, kadar so ljudje v to usmerjeni.

Motiviranost

Tudi če je predlog pozitivno ocenjen, delavci ne dobijo denarja. Čeprav gre za izjemno dragocen predlog, ki je lahko uresničljiv, dobi celotni krožek majhno vsoto, ki jo različno uporabijo:

● za pospešitev dejavnosti

● ali zbirajo za novoletne zabave, turizem itd.

● ali nazdravijo svojemu uspehu.

Uspešna aktivnost v krožkih se upošteva, sicer na neformalen način, pri napredovanju. Tudi vodstveni delavci, ki imajo v skupini uspešne podrejene, lažje napredujejo.

Naslednji motivator za to aktivnost je navezanost japonskega delavca na podjetje. 20% delavcev je celo življenje zaposlenih v enem podjetju, ki drugače gleda nanj (od uspešnosti podjetja je odvisna tudi socialna varnost), sebe in sodelavce smatra kot člana kakšnega

(Nadaljevanje na 10. strani)

(Nadaljevanje z 9. strani)

društva. Zaradi trajnosti se razvijajo prijateljski odnosi, kar preneha ob odhodu iz podjetja. Drug na drugega pazijo, kako in kaj delajo, v primeru nedela izvajajo medsebojni pritisk in sledi izolacija takega posameznika. Sicer pa obstaja mišljenje, da je vsak za kakšno delo, če pa ne gre, ta posameznik sam odide.

Navezanost na podjetje lažje razumemo skozi kolektivizem, ki ima na japonskem dva elementa:

1. Prenešen iz srednjega veka

2. le-ta dopolnjen z organizacijskimi posegi, predvsem pa je pomembna kadrovska politika vodstva podjetij, ki so z izobraževanjem navezala delavca na podjetje.

Za motivacijo je nadalje pomembna podpora pri večini delavcev v slehernem predlogu.

Pristojnosti krožka

Najprej še enkrat povejmo, da delavci v krožkih niso elitni delavci in je možno krožke ustanoviti med vsemi vrstami delavcev. Izobrazba ni predpogoj za uspešnost krožka, mora pa biti usposabljanje.

Pri japonskih krožkih pristojnosti članov niso večje kot pred njimi, zato se lahko zgodi, da začne produktivnost padati. Zaradi tega se Japonci zanimajo za avtonomne delovne skupine, kjer je prišlo do Sicer pa so pristojnosti odvisne od vsebine predloga: če je na nivoju skupine, ima ta vso pravico, da ga sama neposredno uresniči, drugače odloča vodstvo.

Združljivost samoupravnih delovnih skupin in krožka za kvaliteto

Dva pomisleka:

● krožki so usmerjeni na lastno delovno mesto, torej so uspešni le, kadar so usmerjeni lokalno, ne pa tudi širše, kot so zasnovane samoupravne delovne skupine,

● inovacije nastajajo le v sproščeni atmosferi, če pa postane skupina obvezna, formalna, lahko to aktivnost zavre.

SAMO ŠAVC, sociolog

Pokret (pohod) Šercerjeve brigade

Kmalu bo minilo štirideset let, odkar je druga udarna brigada Ljuba ŠERCERJA imela precej dolg pohod na Koroško v Celovec. Zadrževali smo se na Pohorju pri Sv. Antonu, kjer smo imeli popoldan zbor brigade. Komandant brigade nam je povedal, da moramo zvečer napasti Dravograd. Krenili smo, da smo prišli malo pred nočjo v Dravograd. Nekaj jih je šlo v Dravograd, naša četa pa je bila v gozdu levo nad železniško postajo. Počilo je nekaj strellov, kmalu so se borci vrnili k nam v gozd, ker je bila premoč Nemcev prevelika. Kmalu je prišel po železnici vlak, da so imeli Nemci na njem top, s katerim so nas obstreljevali v gozd.

Medtem je naša četa likvidirala bunker ob progi Dravograd—Ravne. V njem je bilo par Nemcev in so se nam brez vsakega strela vdali. Zaplenili smo mitraljez, par pušk in nekaj municije. Tudi drugi dan smo bili v gozdu nad Dravogradom. Ponoči smo krenili v dolino in proti Otiškemu vrhu in po dolini proti Golavabuki in proti Selom. Prišli smo na Sele, ko se je daniilo. Nekaj se nas je ustavilo pri cerkvi, pri Smolčniku, nekaj pa jih je šlo s štabom naprej višje k drugemu kmetu. Tam smo se malo odpočili, popoldan smo krenili v štab, kjer je bil zbor brigade. Krenili smo naprej pod Uršljo goro in proti Križanu in proti Javorju. Do svita smo prišli v Javorje na Mežnarjevo, malo smo se odpočili, okrog enajste ure popoldan nam je prinesel težki avion malo moke, da smo si skuhalo malo močnika. Prinesel nam je tudi municijo, da smo se malo založili z njo. Popoldan je bil zopet zbor, nadaljevali smo pot po kme-

tih na Javorju do ceste Šentvid—Črna. Šli smo po cesti proti Črni. Malo pred Črno smo zavili na levo proti kmetu Pušniku in naprej do Božiča. Pri Božiču je bilo celo pogorišče, ker so prejšnji dan Nemci z zažigalno granato zažgali poslopje. Nadaljevali smo pot proti Kogelniku nad Pristavo in prišli na cesto pri Pongračiču in nadaljevali pot proti Koprivni do Lesjaka in v hrib, kjer je bilo še precej snega. Prišli smo do nekega kmeta, se malo ustavili. Na avstrijski strani smo se bojevali s skupino Nemcev, ki pa so se kmalu umaknili. V tem kraju smo bili cel dan in noč. Zjutraj smo imeli zbor, nato pa smo se odpravili po strmini v dolino. Korakali smo po cesti skozi vasi. Tu in tam so bile že obešene naše zastave. Spraševali smo se, kaj je to, ali bo konec vojne. Korakali smo naprej proti Velikovcu. Mudilo se nam je. V Velikovcu je bilo vse mirno, naprej od Velikovca pa so nas napadali Nemci, ki se niso hoteli predati. Ob robu ceste, ki vodi proti Celovcu, smo se zopet bojevali z Nemci, s strani Celovca pa so začele prihajati že motorizirane predhodnice. V borbi nam je pomagal angleški tank. Nemci so nehali streljati, mi pa smo nadaljevali pot proti Celovcu. Med bojem sem bil ranjen. Odpeljali so me v civilno celovško bolnišnico. Čez nekaj časa so me prestavili v našo partizansko bolnico v Celovcu, ki je bila tam še tri mesece potem, ko so naše brigade zapustile Celovec.

To so bili težki, nepozabni dnevi, ko smo se prestrašeni in izmučeni bojevali na poti v Celovec.

Slavko FLORIN

DELOVNA DOBA

Jelko je čuval.

Okraja mu je bla.

Zrtvoval se za svoje,

Enkratne gozdove.

Tudi mi smo ponosni,

da je med nami deloval.

Usoda je taka,

da leta gredo,

pustijo pa brazde,

ki oral jih je ON.

Leto za letom

hodil je v gozd.

Enako kot lastovka gnezdu

zvest mu je bil.

Smreke je ljubil

je z njimi živel,

Nikoli ni tarnal,

če tudi plana ni imel.

Imel je srce

za delavce svoje.

Kdor ga je rabil,

pomoč mu je dal.

Urno kot srna

so leta prešla,

zapustil je delovno mesto

A DELA NIKDAR!

Klementina

PRVI KVIZ

8. 12. 1984 je OO ZSMS TSP Radlje-Podvelka, DE Radlje organizirala v galskem domu v Vuhredu kviz za vse OO ZSMS v LESNI. Čeprav smo jih pričakovali več, se je kviza udeležilo le 5 ekip in sicer:

- ekipa OO ZSMS DSSP in IB
- ekipa OO ZSMS TP Pameče
- ekipa OO ZSMS Nova oprema Slovenj Gradec (2 ekipi)
- ekipa OO ZSMS TSP Radlje-Podvelka.

Vprašanja kviza so bila splošna in to o:

- lesarstvu
- Koroški
- zgodovini
- športu in
- glasbi.

Kviz se je začel ob 15.30. Po predtekmovanju, bil je pismeni del, je vodila ekipa TP Pameče pred DSSP in IB in TSP Radlje-Podvelka. Na žalost sta

obe ekipi Nove opreme izpadli. Po predtekmovanju je bil odmor, v katerem je imela igralska skupina POTOMCI polurni humoristični nastop.

Na vrsto je prišel finale. Po hudem boju med ekipama DSSP in IB ter TP Pameče je na koncu imela več sreče in moči ekipa iz Slovenj Gradca. No, omeniti velja, da so imeli tudi ugodnejši žreb. Najslabši žreb pa so imeli gostitelji, mladi iz TSP Radlje-Podvelka.

Končni vrstni red je bil takle:

- OO ZSMS DSSP in IB 23 točk
- OO ZSMS TP Pameče 19 točk
- OO ZSMS Radlje-Podvelka 10 točk

Po kvizu je bilo še družabno srečanje, kjer smo si mladi iz LESNE izmenjali izkušnje o našem delu. Zaželeli smo si še čimveč takšnih srečanj v okviru LESNE, saj ugotavljamo, da se v domači hiši skorajda ne poznamo.

Vinko MAVC

KD RAZBOR

Eden izmed nastopov KD v Razboru,

Moram vam predstaviti KD iz Razbora, ki nas že vrsto let razveseljuje s svojim nastopom.

Predsednik kulturnega društva Razbor je mladi Ivan Zapečnik, ki ni samo dober in napreden kmet, ampak je tudi družbenopolitični delavec. Že samo ime Glasenčnik pove marsikaj, saj je tudi njegov oče bil zelo razgledan mož.

KD nam je za novo leto pripravilo pester program, nasmejali smo se ne samo stari, tudi mladi so bili veseli. Mladi pravijo, da jim ni žal časa, ki ga izgubijo, ko hodijo na vaje. Saj tudi kmečki ljudje potrebujejo razvedrilo. Zamujeno pa se že nadoknadi. Mi, starejši, smo pa tudi srečni, ko vidimo, kako naša mladina napreduje, saj mi nismo imeli nikoli možnosti za kaj takega. Zato želimo naši mladini še mnogo uspeha v prihodnosti.

Štefka Melanšek

ŠPORT

SMUČANJE

Tudi letos je v okviru sindikalnih športnih iger Lesne veleslalom organiziral TOZD gozdarstvo Črna. Tekma je bila 15. februarja v Topli. Udeleženci tekmovanja so si mišice ogreli že s potiskanjem avtomobilov po neposutih klancih proti kmetu Končniku. Ob pogledu na postavljeno progo je marsikomu zastal dih: tistim dobrim smučarjem zato, ker tako primernega smučišča zlepa ne najdeš v Sloveniji, slabšim rekreativcem pa zato, ker so se nekoli-ko prestrašili dolžine in strmine proge. Na koncu so vsi, ki so progo prevozili, ugotavljali, da je bila izredno tekoče postavljena.

Od 178 prijavljenih kandidatov se je tekmovanja udeležilo 140 tekmovalcev. Tudi nekaj odstopov je bilo, rezultati pa so bili naslednji:

ekipno ženske

mesto	TOZD	čas
1.	TIP Otiški vrh	1.39,24
2.	TSP Radlje-Podvelka	1.41,94
3.	DSSP Slovenj Gradec	1.47,93

ekipno moški

mesto	TOZD	čas
1.	TIP Otiški vrh	1.44,76
2.	TOK Slovenj Gradec	1.47,16
3.	Gozdarstvo Črna	1.47,61
4.	Transport in servisi	1.48,23
5.	TOK Prevalje	1.50,33
6.	TOK Radlje	1.50,57
7.	DSSP Slovenj Gradec	1.53,12
8.	Nova oprema	1.53,75
9.	Gradnje	1.56,21
10.	Gozdarstvo Radlje	1.57,54
11.	TSP Radlje-Podvelka	2.01,43
12.	TP Prevalje	2.03,41
13.	Žaga Mislinja	2.05,97
14.	CLS Otiški vrh	2.06,77
15.	Žaga Mušenik	2.09,69

Najboljši posamezniki

ženske

mesto	priimek in ime	TOZD	čas
1.	KOLAR Irena	Gradnje	41,88
2.	KREUH Petra	TSP Radlje	42,11
3.	KRETENBAHER Edvarda	TP Prevalje	41,47

moški

mesto	priimek in ime	TOZD	čas
1.	LORBER Drago	Nova oprema	33,20
2.	ROŠER Adi	TOK Slovenj Gradec	34,02
3.	ZABUKOVEC Marjan	TIP Otiški vrh	34,15
4.	GORZA Bojan	TIS Pameče	34,28
5.	BREZNIK Tone	TIP Otiški vrh	34,35
6.	PLESEC Franc	Gozdarstvo Črna	34,79
7.	VOŠNER Janez	TOK Radlje	34,86
8.	KURE Zlatko	Blagovni promet	34,97
9.	KUTIN Bogdan	Gradnje	35,41
10.	GOSTENČNIK Janko	TOK Prevalje	35,80

Po končani tekmi je začelo močno snežiti in prav prillegla se je topla malica v Končnikovi lopi. Nekaj tekmovalcev se je takoj odpravilo domov,

ostali pa smo počakali v gostilni pri Skrubeju, kjer je bila razglasitev rezultatov in podelitev pokalov najboljšim ekipam v lanskem letu. I. Robnik

Na startu

Po končani tekmi in malici je bilo treba počakati še na rezultate

NAŠ UPOKOJENEC

Leopold KNEZ,

Sredi meseca avgusta se je invalidsko upokojil Leopold Knez. Delo v TOZD žaga Mušenik je združeval vse od leta 1948 dalje. Bil je zelo vesten in pošten delavec, opravljal pa je vsa dela: od pomočnika in gaterista in nazadnje ostrilca orodij. Za vestno in požrtvovalno delo se mu vsi sodelavci najlepše zahvaljujemo ter upamo, da bo še rad prišel v kolektiv, čeprav ne več na svoje delovno mesto. Te besede naj ga spominjo na vse lepe in slabe trenutke, ki jih je preživel med nami, sam pa naj uživa zaslužen invalidsko upokožitev.

MARJAN KODRUN

ZAHVALA TOK GOZDARSTVU RAVNE

V imenu upokojencev se zahvaljujem TOK gozdarstvu Ravne za pozornost ob vstopu v novo leto 1985.

Ne bom se zmotila, če trdim, da smo kot otroci, ki se vesele novoletnih darov, mi upokojenci pa le toplega, iskrene-ga stiska rok nekdanjih sodelavcev. Še vedno nas vežejo z nekdanjim kolektivom trdne vezi, ki še dolgo, dolgo ne bodo popustile.

Še enkrat hvala! V letu 1985 pa veliko delovnih uspehov!

V. Gerl

**Dopisujte
v
svoje
glasilo**

ZAHVALA

Dne 29. 12. 1984 je nas nenadoma zapustil dragi mož, oče in dedi

KUNC IVAN

Vsem delavcem TOZD gozdarstva Črna se iskreno zahvaljujemo za darovano cvetje in izraženo sožalje ter hvala, ker ste ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti.

Janko Kunc

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem sodelavcem TOZD Blagovni promet in TOZD Nove opreme Slovenj Gradec za darovano cvetje in nesebično pomoč ob smrti moje mame.

Še posebej se zahvaljujem sodelavcem v sektorju prodaje notranje opreme, ki so mi pomagali v težkih trenutkih.

Vlasta Visočnik

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega očeta, dedka in strica JOŽETA KOTNIKA, iz Mislinje, se iskreno zahvaljujemo sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in vence ter nam izrekli ustno in pisno sožalje. Zahvaljujemo se doktor Stoporku za dolgoletno zdravljenje na domu, zdravnikom in osebju internega in urološkega oddelka splošne bolnišnice v Slovenj Gradcu, prav tako hvala zdravnikom in osebju doma starostnikov v Črnečah.

Posebno hvala govornikom direktorju TOZD gozdarstvo Mislinja, tov. Ivanu Lekšetu za iskren poslovilni govor, predstavniku ZZB NOV Mislinja tovarišu Viktorju Tasiču, godbi za odigrane žalostinke in pevcem, ki ste mu zadnjič zapeli ob grobu.

Zahvaljujemo se delavcem TOZD Transport in servisi, TOZD gozdarstva Mislinja in kolektivu pošte za darovane vence.

Prav tako hvala gospodu župniku za opravljen obred.

Vsi njegovi

V SPOMIN DRAGI MAMI IN OMI TEREZIJI PAJENK IZ RADUŠ

Terezija PAJENK

7. marca mineva leto od kar smo ostali brez vas, draga mama in oma. Še vedno ne moremo verjeti, da vas ni več med nami. Toda vaš zadnji dom — gomila je nema priča, da vas nikoli več ne bo pri nas. Spomin na vas bomo nosili v naših srcih do konca naših dni, saj najdražjega človeka ne moreš nikoli pozabiti.

Hvala vsem, ki se naše mame še vedno spominjate.

Za njo žalujejo: hčerke, sin, vnuki in pravnuki.

Mihaela Lenart

SRCE

*Kot ura nam bije v prsih srce,
po tempu prav tiho počasi,
težave ljubezenske on dobro ve,
nikoli se biti ne ustraši.*

*Nesrečna ljubezen ga rani lahko,
posledice njene so znane,
lahko za nos te potegne grdo
in srce z obupom ti gane.*

*Zato ne verjamem pripovedi tej,
da srce ima kdo kot kamen,
poštenost dobrotnost v sebi imej,
nikoli sovraštva ne plamen.*

Zlatko ŠKRUBEJ

TEKMOVANJE SANKAČEV

Tako kot vsako leto smo mladi zadružniki s Prevalj v sodelovanju z OO ZSMS TOK-gozdarstvo Ravne in z OO ZSMS TP Prevalje organizirali in odlično izvedli sankake tekme pri Klemenju nad Prevaljami. Vabljeni so bili člani aktivna mladih zadružnikov in člani soorganizatorjev. 32 nas je tekmovalo, med njimi pa so bila tudi dekleta. Veliko je bilo navijačev, ki so poskrbeli za prijetno razpoloženje med mladimi. Rezultati so bili naslednji: **sankanje-ženske**: 1. Glinik Anica, 2. Koroš Marjana, 3. Obretan Anica, 4. Glinik Bernarda, 5. Smrečnik Anica, **sankanje-moški**: 1. Štavdekar Milan, 2. Kotnik Bojan, 3. Kumprej Jože, 4. Golob Mirko, 5. Kovač Iztok.

V kratkem se bomo mladi zadružniki pomerili z omenjenima OO ZSMS v šahu in namiznem tenisu.

Anica Glinik

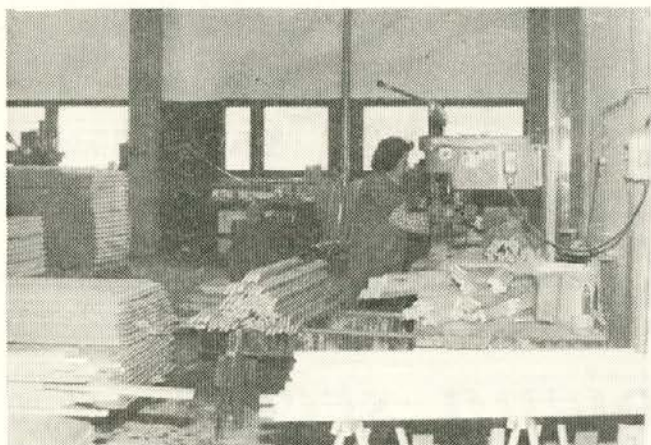
TUDI V SLOVENJ GRADCU SMO PRAZNOVALI PREŠERNOV DAN

Kot po mnogih slovenskih krajih, smo tudi v Slovenj Gradcu praznovali Prešernov dan, 8. februar. Ob tej priložnosti so najzaslužnejšim članom kulturnega društva podelili Bernekarjeve plakete in priznanja. V goste pa so povabili Slovenski oktet, ki je s svojim enkratnim nastopom slovenskih narodnih pesmi polepšal ta večer v nabito polni dvorani kulturnega doma. Zatem smo bili povabljeni kulturni delavci Slovenj Gradca v restavracijo NAMA.

Tudi tam je pozno v noč donela vesela domača pesem. Skoraj vsaka miza je imela svoj zbor in pevovodjo. Ob mlademu ansamblu OZON pa smo se tudi veselo vrteli. Med vsemi je ta večer prevladovalo veselo vzdušje in prijateljstvo, v katerem se je vedno znova oglašala Prešernova »Zdravljica«.

Hvala vsem prirediteljem za ta lepi večer.

Mihaela LENART

TSP Radlje-Podvelka

Kmečka žaga — Drago HROVAT ob svojem vsakodnevnom delu

AL' ME BOŠ KAJ RADA IMELA (po narodni)

*Al' me boš kaj rada imela,
ko bom pumparce oblekel,
s fičotom bom vozil se,
malo delal, še več ne.*

*Jaz te bi že rada imela,
pa ne maram tak'ga dedca,
ljubček pojdi se solit,
ti preklet gozdar zapiti!*

*Kaj pijačo mi očitaš?
Ali cajtenč nič ne čitaš?
Po vsem svetu znano je,
smo gozdarji fejš ljudje.*

*Vi gozdarji ste barabe,
le okrog lovite babe,
drugega nič mar vam ni,
kot kje se dober šnops dobi.*

*Saj vsak človek ima napake,
naj bo take ali take,
vendar pa le važno je,
da jaz vroče ljubim te.*

*Res ne vem, če bi verjela
in bi tebe, lumpek, vzela.
Saj si še kar prima fant,
ti preklemski zabušant.*

*Ljubica le daj mi roko,
greva v šumico globoko,
tam kjer raste zelen gozd,
združiva se skupaj v TOZD.*

POLDE

Koline

Ob čestitkah

Viharnik, ki ga beremo, je izšel malo po 8. marcu. Tudi drugi naši časopisi objavljajo ob tem dnevu slike delovnih žena, članke, čestitke, komentarje in želje. Objavljamo lepe prispevke o materinstvu, o parti-zanskih materah, ženah borkah. Skratka, dajemo jim priznanje.

Razmislimo, če je tak osmi marec »še ta pravi«! Šestinsedemdeset let je minlo od znanega kongresa marksistično naravnanih žena. Zahtevale so osmi marec zase.

Za našo žensko na vasi ali v mestu, na kmetiji ali v tovarni to ni več pravi dan. Zakaj toliko govoriti en sam dan o problemih, ki spremljajo ženske skozi vse leto in največ teh problemov je naših skupnih, niso samo ženski.

Ali je otroško varstvo in družbena prehrana res samo žensko vprašanje?

Ali je nega otroka in njegovo zdravje le problem ženske?

Se bi lahko spraševali!

Morda je bolj kot čestitka potrebno, da ob osmem marcu malo prečistimo našo miselnost! Ali naj naredimo ta dan še bolj svetniški, ali pa naj v vsakodnevni praksi skozi vse leto ravnamo vsaj približno tako, kot svečano izjavljamo ob tem dnevu?

Upamo, da ne bo moških preveč prizadelo, če jih potihoma povprašamo, ali niso nekoliko podkupovali svojo slabo vest, ko so se, neoziraje na ceno, prerivali po cvetličarnah in kupovali šopke.

Ali bomo isti možje na delovnih mestih, domovih in sejnih sobah potrjevali skozi vse leto naše tako svečane izjave? Bomo na primer pri naložbah dajali prednost zadevam, ki razbremenjujejo ženo, delavko in gospodinjjo? Bomo dali prednost pred naložbami v visoke kulturne ustanove (četudi so potrebne), gostinske lokale, zgrešene investicije, preprostim otroškim jaslim, vrtcem, igralnicam, družbeni prehrani in **to po dostopnih cenah?** Tudi naložba v zdravstveno varstvo sodi na ta spisek.

Prepričani smo, da bi velika večina žensk osmi marec prav rada zamenjala za tako ravnanje in takšno družbeno usmeritev.

J. ŠUMEČNIK

ZA 8. MAREC!

*Žena, za tvoj dan
se je mačica razcvela
in ptička v grmovju
je lepše zapela.*

*Še sončni se žarek
na licu tvojem je poigral:
»VSE LEPO«, je dejal.*

*Danes tvoj dan je žena,
naj skrb ne tare te nobena,
naj vsak oblak z neba se skrije,
toplo sonce naj ti sije.*

*Veš mama, premalo ima narava cvetov,
premalo dragih je darov,
za vse, kar si za nas storila,
za ljubezen, ki si jo razdelila.*

V. GERL

Razdvojena srca

Sonja je pridno obiskovala VEKŠ v Mariboru. Že v prvem letniku se je na šolskem plesu spoznala s prijetnim fantom. Iskrica njune ljubezni je nato tri leta tlela na dnu srca, na kar se je na balončkovem plesu razgorela v pravo ljubezen.

Sonja je plaho razkrila mami svojo prvo ljubezen. Povedala ji je, da jo osvaja dober in plemenit fant s Primorske. Všeč so ji njegove vrline. Mami se ni zdelo to nič posebnega. Hčerka je pač dorasla za ljubezen. Ko pa ji je povedala, da on želi, da bi odšla z njim na Primorsko, jo je močno presunilo. »Ampak Sonja draga, kako moreš nekaj takega sploh pomisliti? Saj vendar veš, da to je nemogoče. Mislila sem, da boš ti vedno pri meni doma in mi v uteho na stara leta. Kaj bi brez tebe?«

Tolažila je samo sebe, da ne more biti res, da bi hčerka, na katero je bila tako navezana, odšla od doma za vedno. Saj sta vedno bili skupaj povsod, kadar Sonja ni bila v šoli. Sedaj naenkrat pa bi ostala sama. Ne, to je nemogoče!

Sonji je bilo težko, v njenih prsih se je bil hud boj. Njeno srce je bilo razdvojeno. Na eni strani je videla domači kraj, lep dom, ljubezen in skrb staršev, posebno mamin žalostni obraz, na drugi strani lep nov dom v zelenju in globoko ljubezen svojega fanta, katerega je ljubila, kolikor more ljubiti dekliško srce. Kako naj se odloči, sama ni vedela. Morala se bo enemu odreči. Tudi njen Marko je bil razdvojen. Zaradi mame ni mogel pustiti doma, na katerega je bil močno navezan in njegova mama ni smela slišati, da bi odšel sin z doma. Tega ne bi prenesla. Tu so se pričela razhajati srca. Težko mu je bilo, ko je videl, kako trpi njegova izvoljenka. Vsak je vlekel na svoj konec. A srci mladih dveh sta kričali po združitvi.

Mama je razumela hčerkin skriti boj. Vedela je, če ji poreče, naj pozabi Marka in ostane pri njej doma, bi ostala zaradi nje. Vedela pa je tudi, da ljubezni do Marka ne bi nikoli prebolela. Ostala bi doma, toda v njenih očeh bi

ugasnil lesk in na ustih za vedno zamrl nasme. Kdo lahko razvozla ta zapleteni vozeli?

Ko je Marko nekega večera spet prišel k njim in jo prosil, da se odloči in pojde z njim, so Sonjo obile solze, ker brez maminega dovoljenja ni hotela obljubiti, da pojde od doma. Tudi sam je bil že čisto zbehan. Ni več vedel, kaj naj stori. Še enkrat je prosil njeno mamo, naj mu jo vendar že obljubi, da jo kot ženo odpelje na svoj dom, ali mama te besede nikakor ni mogla izreči. No, naposled se je morala vdati. Saj materino srce veliko premore za srečo svojih otrok. Odpovedati se je morala svoji lastni sreči in hčerki. S krvavečim srcem je naposled dejala: »Če ti je res usojeno, draga hčerka, da moraš od doma, pojdi in bog s teboj. Naj te sreča spremilja na vseh poteh tvojega življenja!« Hčerko so ganile te materine besede. Vesela je bila, da se je mama sprijaznila s tem, da se bosta vzela z Markom, ob enem pa ji je bilo težko, da se bo morala posloviti od toplega

doma. Občutila je, s kakšno bridkostjo je mama izrekla te besede. »O, mama zlata, kako boš ti brez mene?« Mama je premagovala svojo bol in mirno dejala: »Midva z očkom bova z leti preminila, pred teboj pa je še vse življenje. Ti sedaj glej na svojo bodočnost. Ob sebi boš imela svojega življenjskega tovariša, ki te bo vedno spremljal v težkih in lepih trenutkih življenja, tudi ko naju z očetom več ne bo. Sicer, saj ne pojdeš na konec sveta, saj se bomo še pogosto videli.« Z mešanimi občutki so se začeli pripravljati na poroko, ob velikem številu veselih svatov so praznovali njuno poroko. Po poroki sta še nekaj dni ostala na njenem domu. A vsak dan so mislili na težki dan slovesa, ki ni mogel izostati. Mama je videla potrlost svoje hčerke, smilila se ji je, zato je spet morala premagati svojo bolečino in viliti pogum njej, čeprav bi to lažbe bila sama najbolj potrebna. O, ko bi lahko ostala doma, kako bi bili srečni.

Prehitro je prišel dan, ko se je bilo treba posloviti. Še zadnji objem, po-

ljub, stisk rok in mlada nevesta je ob ljubljenem ženinu stopila na novo pot v življenje. Čeprav je v novem domu srečna, se rada pogosto vrača k staršem na obisk.

Jeseni, ko so pred hišo še cvetele bahave rože, je vsako posebej pazljivo ogledovala, kot da jo vsaka cvetka pozdravlja in ji pove, kaj novega, ko je ni bilo doma. Pozdravi jo vsak vogel, steze, vse ji je tako toplo in drago. Počasi vstopi, veselo objame mamico in očeta in potem so zopet vsi srečni.

Ker pa se naš čas nikoli ne ustavi, mine tudi prehitro čas srečnega obiska. In vsakič ji je slovo bridko. Bridko je tudi mami, a se dela navidez veselo, sproščeno in s tem lajša hčerki potrlost. Vedno se na hitro poslovijo, kajti vsem kriči srce v notranji bolesi.

Ko že stopa zunaj v avtomobil, se še ozira na okna, da bi še enkrat videla mili obraz svoje drage mame. A ga ne vidi, ker ga ta v silni bolečini skriva v dlaneh.

Mihaela LENART

Zdravila za njen praznik

V dolini je dišalo po pomladi, okoliški hribi pa so bili pod bolj ali manj visoko snežno odejo. Burjakova mama v dolini je že razmišljala o delu na vrtu, ki ga bo kmalu treba pričeti, tedaj se je spomnila, da bo treba pripraviti nekaj makove potice, če ji pridejo otroci voščit za njen praznik. Z možem sta jih vzgojila osem. In razen najmlajših dveh so že vsi odleteli kakor ptički iz gnezda.

Pripravila si je vse potrebno in začela mesiti testo, tedaj pa je skleda začela nekako poplesovati pred očmi, v glavi je začutila omotico in v prsah jo je stiskalo, da je bila vsa potna. Takšno jo je našla hčerka, ki se je vrnila iz šole, videla je, da je mami slabo, spravila jo je v posteljo in ji masirala prsni koš, sin pa se je pogel na moped in zdrvel po dežurnega zdravnika. Čez nekaj časa ji je malo odleglo, da je spet prišla k zavesti. Tedaj je pred hišo zabrnel avto, v hišo je vstopil sin z zdravnikom. Zdravnik je prišel k postelji in se zaničljivo zadril: »Kaj ti je stara?« Odvrnila mu je, da ji je že malo odleglo. »Ja, zakaj me pa potem kličete za prazen nič? Ali kadiš, si morda pila žganje ali pa si se preveč nažrla prave kave?«, se je zarjul a ni ga več slišala, ker se je onesvestila.

Kakor so videli navzoči, ji je izmeril temperaturo in dihanje z takim odnosom, kakršnega še veterinar nima do živali.

Malo je premišljal, napisal recept, pobral svoje stvari in zaloputnil z vrati.

Sin je šel po zdravila, ki so jih v lekarni dolgo pripravljali. Vzela jih je dvakrat, a stanje se ni izboljšalo in jih je kljub temu vzela še tretjič. V nedeljo popoldne je dobila še hujši napad, kar pomodrela je. Tedaj se je sin znova pogel na moped in odbrzel po zdravnika. Na srečo je bil dežurni drug zdravnik. Ta je bil zelo prijazen in se brž odpravil s sinom. Skrbno jo je pregledal, potem pa ji dal injekcijo in jo nekaj časa opazoval sedeč ob postelji. Dejal je, da ima bolnica slabo srce in neke vrste zastrupitev. Pregledal je tudi zdravila, ki jih je prej jemala in zmaljal z glavo. Predpisal je druga zdravila in dal potrebna navodila, da ga ob morebitnem napadu takoj pokličemo.

A ni bilo potrebno, počasi je bolnica okrevala.

Globoko v srce se človeku ugrezne odnos prvega zdravnika, človeka brez duše. Še sreča, da je takih hudobnežev malo, saj bi jih marsikdo še hudodelcem ne privoščil.

Vso dolgo pot in še mnogo dni sem razmišljal o človeški nadutosti, nečimrnosti in brezsrčnosti do bolnika, pa tudi o dobroti drugega zdravnika. Oba nosita naziv zdravnik. Sprašujem se le, čemu nekdo, ki ne zmore bolj človeškega odnosa do soljudi izbere poklic zdravnik.

Ludvik Mori

Utrinki ob Dnevu žena

V veliki bolniški sobi, kjer je več žena, leži in išče zdravja drobna sivolasa starka.

Dan žena je. Še pred dovoljenimi obiski so prihajali k njim sinovi, možje, hčerke, vnuki in še in še. Prinašali so drage rože, pa tudi prve mačice. Soba je bila kmalu kot majhen pisan vrt. Le na omarici starke ni bilo rož. Ni bilo čestitke. Ostale žene so pričakovale, da se bo vendar tudi pri njej oglasil kdo. Bilo je mučno. Vendar v starkinih očeh ni bilo zavisti. Smehlja je gledala srečne žene.

Ko je zajel bolniško sobo že mrak, ko so ostale žene same, je počasi po-

iskala svojo staro torbico. Vzela iz nje sliko—sliko svojega sina. Dolgo je zrla vanjo. Poljubila jo je, stisnila k sebi, kot takrat, ko je bil še dete, potem pa je tiho dejala: »Zato ni danes na moji omarici rož, ker je edini sin dal življenje zato, da nam danes cvetijo rože, da imamo žene svoj praznik 8. MAREC!«

Čeprav brez rož je bil starkin dan tudi danes lep, saj je v rokah držala najdražje, kar ima na tem svetu. Sinov pogled na sliko, se ji je danes zdel še posebno lep, tako ljubeče jo je gledal. Ženam in materam, ki so bile

ta dan same, naj jim tople misli ogrejejo srca.

Prišli so voščit otroci, vnuki, sodelavci. Prinesli so rože in lepe in tople čestitke. Toda srce matere je krvavelo. Manjkalo je še eden njen otrok in droben šopek rož.

Bolj kot vse druge dneve je bila mati ta dan z mislimi tam, kjer ni trpljenja, le mir. Vzela je šopek rož in ga nesla na prerani grob.

Tišina. Le solze so lile in kanile na droben plamenček svečke. Telo je drhtelo v žalosti. Toda v tej tišini se je zdelo, kot da je iz groba tiho zašepetalo: »NE JOKAJ MAMA!«

V. Gerl

Snubec

Jesen se je počasi iztekala. Nizki, mokri oblaki so se že več dni podili po vrhovih planin. Kmetje so hiteli še z zadnjo pripravo za zimo. Tudi pri Krenovih so bili za silo pripravljeni. Mati Julka je bila že poldrugo leto vdova. Vso gospodinjstvo in gospodarstvo je ležalo na njenih ramah. Vsa utrujena od težkega dela in skrbi je večkrat vzdihnila: »Oh, ko bi še živel oče, kako lažje bi nam šlo delo od rok.« Tako pa so za večja dela morali najemati delavce. Ker je bila dobra žena, so ji vsi radi priskočili na pomoč. Starejši so že šli v mesto za boljšim zaslužkom, doma sta ji ostala le dva otroka: Judita, ki je bila že odrasčajoča dekle in sin Miran, ki je hodil še v osnovno šolo. Trdo so morali delati, da so se lahko prebijali naprej. Živeli so skromno, kajti meso so morali varčevati za dninarje. Ob novem letu se je pri njih oglasil neki moški, ki je povprašal, če imajo naprodaj kakšno kravo. Med pogovorom je mati potožila, kako bi rabili pri hiši za pomoč tudi moško silo. Ponudil se je, da bi ji on lahko prišel kdaj pa kdaj kaj pomagat. Čez teden je res spet prišel in prinesel mali lonček medu, da bi se otrokom bolj prikupil. Mati je skuhalo prekajeno kravo. Njen opojni vonj je napolnil vso kuhinjo, da sta se otroka poželjivo ozirala na mizo. Tuj moški je vstal in rekel gospodinjici, da bi si prej rad ogledal njihovo poseststvo. Z materjo Julko sta šla po polju. Otroka sta z mržnjo v srcu gledala za njim. Nič kaj prijazni se njima ni zdel. Mislila sta si: »Ta nepovabljen tujec bo sedaj vedno prihajal in nam pojedel vse meso.« Juditi je šinila v glavo hudomušna misel: »Veš kaj Miran, midva pojema to meso, v kuhinjo pa zapriva mačka, saj bosta mislila, da ga je on pojedel.« In res, ulovila sta starega mačka, ki je rad dremal za štedilnikom. Kruh sta prelomila, kot da ga je res glodal maček. Sita in v nekem maščevalnem vzdusju sta pričela nositi v kuhinjo drva. Med tem pa sta se ona dva že vrnila. Ko sta zagledala oglodan kruh in prazen krožnik sta presenečena obstala. Mati je pričela jadikovati, da se ni spomnila na mačka. Snubcu je bilo zelo žal, da ni prej pojedel mesa. Otroka pa sta se hlinila in prosila naj skuha vsaj krompirjevo juho, češ, kako sta lačna, da bi s tem odvrnila

sum. Nastala je velika zadrega in tujec se je kmalu poslovil. Ko je prišel tretjič, je hodil že zelo samozavestno in se hvalil, kako lepo in urejeno kmetijo ima doma, kako je tu treba vse preurediti, nič se mu ni zdelo prav. V kratkem misli grunt prepustiti sinu, on pa bi se priženil k njim. Govoril je, kako bo napredoval in kako bo vse predruščil. Otroka sta spoznala njegovo napuhjenost. Zavedala sta se, če pride ta moški k hiši, ne bodo več mirno in srečno živeli. V hiši bo prej ko slej zavladal prepir. Nikoli mu ne bosta zadosti naredila. Rezal pa jima bo tanke rezine kruha. Morajo se ga znebiti. Spomnila sta se tistega medu.

Odločno je Judita stopila predenj in rekla: »Kaj vas briga naš grunt, saj ga vam ni treba hodit gledat, bodite tam, kjer ste. Mi bomo že sami brez vas. Saj bova midva vsako leto večja. Ne, ne pustimo se močiti mami, ne maramo očima.«

On jo je le mračno pogledal in se poslovil. Spoznal je, da sta otroka že prevelika, da bi ga kdaj sprejela za svojega človeka. Vedno bi bile med njimi velike razpoke, ki se ne bi nikdar zgladile.

Na to je pomislila tudi mati in zdela se ji je, da je res najboljša, da ostane sama. Saj otroci rastejo, bo že kako.

Mihaela LENART

TUDI KAJ TAKEGA SE ZGODI

Kmetu L. V. se je lansko leto nasmehnila sreča. Mlada telica je lansko leto kar dvakrat povrgla dve lepi telički: eno sredi februarja, drugo pa sredi decembra, čeprav se ne spomnijo, da bi jo kdo gnal na osemenjevalno postajo. Pač pa so že postrani gledali čez leto, ker niso opazili, da bi se kdaj gonila. Pa se je že nadebudnemu mlademu gospodarju le zdelo, da se goni in jo je gnal na osemenjevalno postajo. Zdravnik je kmalu ugotovil, da je že visoko breja. Čudno se je vsem zdelo, od kod neki. Pa so se spomnili, da se je bikec nekajkrat ponoči osvobodil naveze.

Kakorkoli že, vesela je mlada, zdrava telička, katero smo zjutraj našli sredi hleva in veseli smo mi.

Viktor L.

SLOVENSKI PREGOVORI IN REKI

STANKO PREK

Kar je malo, je dražestno, kar je veliko, je veličastno.

To, kar ste vi, smo bili tudi mi; to kar smo mi, boste tudi vi.

Žalost in tuga je strupena kuga.

Žalosten je svet, ki oblači oblečene in slači slečene.

Žena, ki hoče varati, lahko prevara moža sedemkrat pred zajtrkom.

Zrak napihne mehur, ošabnost pa norca.

Zmaga ima sto očetov, poraz pa je sirota.

Za izrečene besede ti lahko je žal, za neizrečene nikoli.

Smola ne pride nikdar sama, tudi če obišče najvišje glave.

Pustna

Za pustni torek so poleg mask krožili med delavci razni šaljivi teksti, karikature in risbe.

Za tiste lovce, ki niso dobili originala, objavljamo to risbo.

Glasilo VIHARNIK izdaja organizacija združenega dela LESNA Slovenj Gradec, gozdarstvo in lesna industrija r. o. — Ureja uredniški odbor: Vida Gerl, Jože Mirkac, Jure Sumečnik, Karel Dretnik, Hedvika Janše, Ivan Penec, Vida Vrhnjak, Andrej Sertel, Ida Robnik — Glavni urednik: Andrej Sertel, odgovorna urednica: Ida Robnik, lektorica: Majda Klemenšek, tehnični urednik: Bruno Znidaršič — Naklada 5200 izvodov — Klišejl in tisk: ČGP Večer Maribor, Tržaška 14, 62000 Maribor, 1985.